

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. PÉNTEK, július 13.

186. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10. 8—52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

Semleges kormány

A huszonegy napos válságot Racsics Punisa gyilkos revolverlövése indította meg s ez a válság a mai napon azzal ért véget, hogy Öfelsége megbizta Hadzsics Steván tábornokot, hogy az új kormányt alakítsa meg. Minthogy a pártokon kívülálló semleges kormány megalakítását a parasztdemokrata koalíció kívánta, Hadzsics tábornok kinevezésétől azt lehet várni, hogy az ellenzék ezt a megoldást elégtételként elfogadja s a lelkek Horvátországban is megnyugodnak s az átmeneti kormány működése elé sehol sem gördítenek akadályokat.

Hogy mindez megtörténik-e, azt a következő napok, esetleg órák fogják megmutatni, amikor az új miniszterelnök nyilatkozni fog megbízása természetéről, a kormány összetételéről s közvéleményi deklarációját, amelyben a népet tájékoztatja a kormány programjáról.

Ott, ahol legalább elméletileg minden párt a parlamentarizmus elveinek védelmét hirdeti, rendkívüli esemény, hogy egy tényleges tábornok elnöklété alatt parlamenten kívüli kormány alakul meg. Hiszen még a közel múltban, amikor az ország közlekedési ügyének vezetésével nem politikust, hanem szakértő katonát bíztak meg, minden párt, leginkább azonban a mostani parasztdemokrata koalíció tagjai részéről alkotmányos aggályokat hangoztattak ez ellen a kinevezés ellen. A parlamenti pártok, a parasztdemokrata koalíció tagjai is, súlyos áldozatokat hoznak, amikor hozzájárultak ahhoz, hogy expediens teremtsék parlamenten kívüli s tábornok vezetésére. Az a hitük azonban, hogy ezzel a megoldással sikerül annak a másik expediensnek, hogy valaki a parlamentben az ellenvéleményt revolverrel és gyilkossággal hallgattatja el, romboló hatását ki-reparálni s sikerül az új választásokkal, amelyeknek kiírása most már elkerülhetetlennek látszik, legalább egy időre meggyógyítani a beteg parlamentarizmust. Akármilyen is váltotta ki Racsics Punisa gyilkos merényletét, annak megbélyegző elítélésében egységes volt az ország s egységes abban is, hogy az ellenzék számára lehetetlenné vált szócsatákat, az érvek küzdelmét folytatni abban a parlamentben, amelyben gyilkos golyó kereste és találta el az ellenzéki vezéreket. Hadzsics tábornok megalakítandó kormánya előkészíti az új parlament megszületését, amelyre a vér és a gyilkosság megbélyegző teherterele nem fog ránehezüdni.

Most, hogy az új kormány kinevezése megtörtént, az ország népének választásokra kell készülni. Hogy mikor lesznek ezek a választások, hetek, vagy hónapok múltán-e, azt még nem lehet tudni. De akármikor ejtik is meg a választásokat, az ország szempontjából ezeknek csak akkor lesz értékük, ha a nép akarata szabadon és minden befolyástól mentesen nyilatkozhatik meg azokon. A legitimitási ravaszkodása, a golyó-átömlesztés, a terror, valamint a szenvedélyek felizgatása is, ideig-óráig jelenthetnek egyes pártoknak, vagy hatalmi csoportoknak győzelmet, de az ilyen győzelmeket súlyosan sanyli meg az

ország, amelynek most tíz esztendő után, sokkal inkább mint valaha, szüksége van külső és belső nyugalomra, elismertetésre, rendre s arra, hogy a törvények védelme alatt mindenki nyugodtan dolgozhasson.

A Vajdaság, amely néprajzi, vallási és pártpolitikai szempontból nem épen heterogén, az elmúlt napokban egységes volt a parlamenti gyilkos merénylet elítélésében s egységes abban a vágyakozásban, hogy a ki-

ontott vér és a hozott áldozatok teremtsék meg a törvények uralmát s váltsák valóra az alkotmány betűjét és szellemét, amely az állam minden polgára számára teljes jog-egyenlőséget biztosít.

Hadzsics Stevan tábornok kapott megbízást kormányalakításra

A dezignált miniszterelnök pártonkívüli személyekből alakítja meg kormányát — Az új kormány összeállítása több napig fog tartani, mert az ország minden részéből lesznek miniszterek

Még nem tudni, hogy munka-, vagy választási kormány lesz-e az új kabinet

Vukicsevics Velja miniszterelnök lemondása utáni tizedik napon végre megtörtént az új miniszterelnök kijelölése Hadzsics Steván tábornok volt hadügyminiszter személyében. Ez a megoldás azoknak adott igazat, akik a válságnak semleges, pártatlan kormány kinevezésével való megoldását jósolták, mert

Hadzsics tábornok kormánya nem politikusból, hanem pártonkívüli személyekből, főleg tisztviselőkből fog állani.

Ez a megoldás a sokáig húzódozó kibontakozási tárgyalások után nem jött váratlanul és következménye a rendkívül kiéleződött politikai viszonyoknak, különösen annak, hogy az ország egy nagy területének képviselői, a parasztdemokrata koalíció abstinciát jelentett be a jelenlegi parlamenttel szemben.

A semleges kormány kinevezése volt az egyetlen lehetőség, amely megnyugtatólag hathat a kedélyekre a horvát vidékeken

és amely a siker reményében láthat hozzá a felkavart szenvedélyek lecsillapításához és megteremtheti azt az atmoszférát, amely szükséges a szörnyű parlamenti tragédia után felmerült elementáris államjogi kérdések nyugodt megtárgyalására. Előreláthatólag a politikai helyzet ezután nyugodtabb mederbe fog terelődni.

Egyelőre még bizonytalan, hogy tulajdonképpen milyen jellegű Hadzsics tábornok megbízása és vajjon munkakormányra, vagy választási kormány alakítására kapott-e mandátumot.

Maga a dezignált miniszterelnök csak annyit mondott az újságíróknak, hogy *ez majd a kormány deklarációjából fog kiderülni*, amire azonban majd csak az új kormány megalakulása után kerülhet sor, ami még néhány napot vesz igénybe.

Sokan vannak, akik azt hiszik, hogy ez a kormány meg fogja kísérelni, hogy néhány sürgős javaslatot ezzel a parlamenttel még letárgyalasson.

mások viszont azon az állásponton vannak, hogy a kormány ezt még sem fogja megtenni, miután kinevezésének célja épen a kedélyek megnyugtatója. A mostani parlament újból összeülését a parasztdemokrata koalíció kihívásnak tekintené és éles harcot folytatna az ilyen politika ellen. E verzió szerint tehát

a kormány a parlamentet elnapolná és néhány hónap múlva az ősz ele-

jén következne be a parlament feloszlása anélkül, hogy a jelenlegi parlament több ülést tartana.

Erre már volt precedens épen Vukicsevics és Marinkovics kormányával.

Politikai körök valószínűnek tartják, hogy

Az új kormány kinevezésével kapcsolatban Hadzsics tábornokot nyugdíjazták,

hogy mint polgári személy álljon a kabinet élén.

A régi kormánypártok az új kormányról

Hadzsics tábornok kormányalakítási megbízása az eddigi kormánypártok körében vegyes érzelmeket keltett. A csütörtöki audienciákon Öfelsége már közölte a nála megjelent politikussal, hogy ilyen megoldásra határozta el magát és a pártvezérek már csütörtökön tanácskoztak hivaikkal, hogy milyen álláspontot foglaljanak el semleges kormánnyal szemben: támogassák-e, vagy forduljanak ellene. A döntő a radikálisok állásfoglalása volt, ebből a szempontból és

a Sztanojevics Ácánál megtartott konferencián a hangulat amellett volt, hogy a radikális párt ne foglaljon állást az ilyen megoldás ellen.

Ez aztán befolyással volt a demokraták magatartására is és bár a demokraták az egész válság folyamán a leg-határozottabban elleneztek minden olyan megoldást, amely nem szigorúan parlamentarisan alapon indul ki, mégis

a demokraták most békülékenyebb álláspontot foglaltak el arra hivatkozva, hogy ezt a radikálisok is megtették.

A klerikálisok nem titkolták még csütörtökön sem, hogy elleneztek minden ilyen megoldást. A muzulmánok közül

Hadzsics tábornok nyilatkozata mandátumáról

A délelőtt folyamán nem voltak kihallgatások az udvarnál. Az újságírók mégis türelmesen vártak az udvar bejárata előtt, mert tudták, hogy a kijelölendő miniszterelnöknek audiencián kell megjelenni. Tizenkét órakerékre megjelent Hadzsics Steván tábornok, hadügyminiszter, akinek a nevét a neutrális kormánykombinációval kapcsolatban a legtöbbször emlegették. Hadzsics audienciája egy és egy negyed óráig tartott s az audiencián Hadzsics megbízást kapott a kormányalakításra.

csak igen kevés képviselő van Beogradban és maga Spahó is Szarajevóban tartózkodik. A párt álláspontjára jellemző hivatalos lapjának, a szarajevói Pravdanak állásfoglalása, amely pénteken még élehangú cikket közölt a semleges kormány kinevezése ellen.

A radikálisok, különösen Vukicsevics hívei igen kedvezőtlenül fogadták a neutrális kormány kinevezésének híreit.

Hogy a továbbiakban milyen álláspontot fognak elfoglalni, az egyelőre még nincs tisztázva. Nagyobb fontosságot csak akkor nyerne állásfoglalásuk, ha a kormány végig dolgozni akarna a parlamenttel. Ebben az esetben

Vukicsevics hívei esetleges távolmaradásukkal kérdésessé tehetnék a parasztdemokrata koalíció távolléte által amugy is csonka parlament határozatképességét.

A parasztdemokrata koalíció körében egyelőre rezerváltan viselkednek Hadzsics tábornok megbízásával szemben.

Élénk élet a pártszabályokban

A demokrata klubban a csütörtöki napon igen élénk élet uralkodott. Davidovics Ljuba az elnöki szobában konferenciát tartott a párt miniszterével, majd a jelenlevő képviselők előtt ismertette a politikai helyzetet. Davidovics hangsúlyozta, hogy a semleges kormány kinevezését befejezett ténynek lehet tekinteni. A konferencián semmiféle határozatot nem hoztak.

A radikális klubban szintén sok képviselő fordult meg, köztük több vezető személy is: Perics házelnök, Triunovics Misa, Ninesics Momcsiló, Miletics Krszta és mások. A radikális klubban ugyan csak határozottan állították, hogy a semleges kormány kinevezése befejezett tény.

Mikor negyedkettőkor Hadzsics tábornok kijött az udvartól, az újságírók körülvették, megkérdezték tőle, hogy mondhat-e valamit audienciájáról.

— **Mandátumom van, uraim. Ennél többet nem mondhatok.**

— Milyen mandátumot kapott? — kérdezték az újságírók?

— Arra kaptam mandátumot, hogy kormányt alakítsak. Minthogy **ebben a kormányban az egész országból lesznek miniszterek,** nem tudom mennyi időre lesz szüksé-

gem. Azt hiszem hosszabb időre. Hogy sikerülni fog-e vagy sem, azt majd meglátjuk.

— Milyen lesz az új kormány: választási, vagy munkakormány?

— Ha sikerül megalakítani a kormányt, akkor deklarációt adunk ki, amelyből megtudják majd, hogy milyen kormány lesz.

Hadzsics tábornok ezután a lakására ment, ahonnan délután öt órakor a hadügyminisztériumba hajtattott. A minisztériumban a politikusok közül senkivel sem tárgyalt, hat órakor azonban újból kihallgatáson jelent meg Öfelségénél.

Az audiencia háromnegyed hélig tartott. A kihallgatás után Hadzsics az újságíróknak kijelentette, hogy

egy-két napig nem mondhat semmit, miután az ország minden részéből tárgyal emberekkkel, a tárgyalások azonban kedvező mederben haladnak.

A designált miniszterelnök ezután vizsgálatért a hadügyminisztérium épületébe

Kikből alakul meg az új kormány?

Hadzsics tábornok, a designált miniszterelnök még alig kezdte meg táncszövegeit az új kormány összeállítására nézve, azonban politikai körökben máris számos verzió hallható arról, hogy kik lesznek az új kormány tagjai. Csütörtökön Beogradba érkezett Radics Milán római követ és megérkezését összefüggésbe hozzák az új kormány megalakulásával és

Rakics Milánt, mint a legkomolyabb külügyminiszterjelöltet emlegetik.

Ugyancsak külügyminiszterjelöltként szerepel dr. Gyurics György londoni követ is, aki kiváló pénzügyi szakértő és így elsősorban a legkomolyabb pénzügyminiszterjelölt is és emellett az új kormányban mint helyettes vezető a külügyminisztérium ügyeit is.

Általában úgy hírlik, hogy az új kormánynak csak 10—12 tagja lesz, úgyhogy egyes miniszterek több reszortot fognak ellátni.

A legtöbb jelöltet a belügyminisztérium emlegetik.

Komoly belügyminiszterjelölt Zsivkovic Péter tábornok, a királyi gárda hadosztályparancsnoka,

aki mellett még néhány magasrangú belügyminiszteri tisztviselő nevét is emlegetik, így Lazics Zsika osztályfőnökét és másokét is. Mint leendő igazságügyminisztert dr. Sarvelics Rudolf államtanácsost emlegetik, aki egyúttal a választási tárcát is vezetné, közlekedésügyi miniszter valószínűleg Schneller szarajevói vasutigazgató, építésügyi miniszter Krajs ljubljana építési igazgató, közoktatásügyi miniszter Silovics Josip dr. zagrebi egyetemi tanár, a nagy emberbarát, egészségügyi miniszter pedig dr. Stampar Andrija miniszteri osztályfőnök lesz. Ezenkívül azonban még számos név van forgalomban. Érdekes,

az eddigi kormány-kombinációkban még egyetlen vajdasági nevet sem lehet hallani,

úgy hogy könnyen megtörténhetik, hogy a Vajdaság az új kormányban képviselő nélkül fog maradni.

Az új miniszterelnök

Hadzsics Sztevan tábornok designált miniszterelnök most mult hatvanéves és nagy katonai multra tekinthet vissza. Már a Balkán háború idején is ezredparancsnok volt, a világháborúban dandár, majd hadosztályparancsnokká léptették elő, később annak a divíziónak a parancsnoka lett, amely Dobrudzsában küzdött és röviddel utóbb ő lett a dobudzsai front parancsnoka. Kitünő szervező erejével tűnt ki.

Öfelségének régóta bizalmas embere, hosszabb ideig volt első adjutánsa, felesége pedig a királynő első udvarhölgye.

Hadzsics tábornok 1920-ban lett elsőszőr hadügyminiszter és azóta rövid megszakításokkal legutóbb két éve egy folytatásban vezeti a hadügyminisztériumot. Mint hadügyminiszter a parlamentben is közkezdveltségnek örvendett előzékeny modorával és jó szónoki képességével. Különösen fontos szerepe volt 1924-ben a Davidovics-kormány idején,

amelynek szintén hadügyminisztere volt. A kormány bukását akkor Hadzsics tábornok indította meg lemondásával.

Radics állapota kielégítő

Zagrebból jelentik: Radics István környezete csütörtökön teljesen beszüntette a látogatások engedélyezését és Radics csak Sisics Ferdő egyetemi tanárt fogadta, míg a többi látogatók csak nevéket irták be a vendéglönyvbe. A kiadott orvosi jelentés szerint Radics hőmérséklete csütörtökön 37, érverése pedig 102 volt. Radics az egész napot villájának terraszán tölti.

A kormányalakítást megbízással kapcsolatban Zagrebban is megindultak a kombinációk az új kormány minisztereinek jelölésére nézve. Politikai körök az igazságügy tárca legkomolyabb jelöltjének dr. Traznicski Milorad egyetemi tanárt tartják. A közoktatásügyi tárca jelöltjének dr. Silovics József egyetemi tanárt, régi politikust tekintik és ő egyúttal a belügyi tárca jelöltje is. Beszélnek még dr. Tucskovics Jovan agrárminisztériumáról, de eddig csupán csak Traznicski iránt érdeklődtek Beogradból, akivel sürgős érintkezést keresett a belügyminisztérium.

Hétszáz ezer dinárt sikkasztott el a pancsevói városi közgyám

A sikkasztó azzal védekezik, hogy kevés volt a fizetése

Pancsevóról jelentik: Radulovics Labud pancsevói városi közgyám ügyében dr. Sztolakovics Bogdán rendőrfőkapitány befejezte a nyomozást és a sikkasztásokkal vádolt közgyámot átadták az ügyészségnek. Radulovics letartóztatása annál is inkább nagy szenzációt keltett egész Délbánában, mert mindenki úgy ismerte, mint a korrupció legnagyobb ellenségét, aki hivatali kartársai részéről is mindenkor a legteljesebb bizalmat élvezte. Pancsevón nagyon népszerű ember volt, amit az is bizonyít, hogy a tisztviselőválasztásokon, bár a független demokráta párt elége exponált tagja volt, politikai ellenfelei is támogatták.

A nyomozás során megdöbbentő adatok kerültek felszínre Radulovics manipulációiról. Kiderült, hogy 1921 óta, ami-

óta hivatalban volt, állandóan manipulált, olyképp, hogy a közgyám-pénztár részére pénzeket vett fel, amelyeket azután megtartott magának. Megállapították, hogy hivatalbalépése után, már a második napon sikkasztott ilyen módon és több mint száz esetben követett el sikkasztást. Az az összeg, amelyet így szerzett, meghaladja a hétszáz ezer dinárt. A pénzt többnyire olyan módon sikkasztotta el, hogy a felektől elkérte azzal, hogy majd ő befizeti a pénztárnál. Miután mindenki megbízott benne, nyugodtan zsebvághatta a pénzt, amelyről utólag aztán hamis nyugtát adott.

Radulovics kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy kevés volt a fizetése.

A légi csodák birodalmában Elkészült a világ legnagyobb léghajója

Friedrichshafenből jelentik: Friedrichshafen, a légi csodák birodalma ismét az érdeklődés középpontjába került. Most készül itt, a Zeppelin-művek telepén, a világ legnagyobb léghajója, a »L-z, 127«, amelynek az lesz a hivatása, hogy bebizonyítsa a Fransoecáni léghajózártok gazdasági és technikai előnyét, valamint megállapítsa a légi utak meteorológiai viszonyainak pontos és tudományos megmérésére szükséges irányelveket.

A léghajó már majdnem készen van, őszállóhoz hasonló bordázatán már nagyrészt feszül a legfinomabb gyapotról készült burkolat. A bordázat konstrukció- anyaga duralumínium, amelynek minden négyzet centiméterét hatalmas hidraulikus nyomással próbálták ki. Ötvözet a legtekélyesebb szilárdságu anyagokból van összeállítva. A hajtógépezetet öt,

egyenként 530 lóerős Maybach-motor szolgáltatja. Hajtóanyaga azonban teljesen új szerű találmány, egy új, gázne- mü anyag, amelyet világító és szénhid- rogéngáz kombinációjából álltanak elő. Sulya ugyanaz, mint a levegő, tehát ki- küszöböl a sulyos, folyékony üzem- anyagok holtisulyát. Az új Zeppelin nagyságának elképzeléséhez a következő adatok elegendők: Hossza 236.6 mé- ter, átmérője 30.5 méter, magassága 33.7 méter, gázürtartalma 105.000 köbméter.

Az utasok rendelkezésére fog állni egy 5 négyzet méter alappal bíró társalgó és étkezőterem. Azonkívül egy villamos- konyha és tíz kétágyas hálófülke lesz a léghajón. A repülőcsoda harminc sze- mélyt és 20.000 kilogramm terhet vihet magával. Legnagyobb sebessége 128 ki- lométer óránként.

A mezőgazdaság kérdését tárgyalja a beográdi közgazdasági konferencia

Megreformálják a mezőgazdasági szakoktatást

Beogradból jelentik: Sztankovics föld- mívelésügyi miniszter kezdeményezésére már második napja nagy érdeklődés mellett folyik egy szaktanácskozás Beogradban a mezőgazdasági növények többtermelése- nek előmozdítására. Az üléseken Sztankovics miniszter is állandóan részt- vesz.

A csütörtökön délutáni ülésen külön- sen nagy vita fejlődött ki a mezőgazda- sági szakoktatás kérdésében. A minisz- ter bejelentette, hogy a készülő elemi iskolai törvény, amely nyolc osztályúvá emeli fel az elemi iskolai oktatást, kö- telezővé teszi a mezőgazdasági szakok- tatást. Nagy figyelmet keltett az adai mezőgazdasági iskola igazgatójának fel- szólalása. Beszédében az eddigi oktatási rendszer hibáit ismertette.

A kereskedelmi növények termelésének emelésére vonatkozólag, Lederer csókai földbirtokos mondott hosszabb beszédet. Követelte, hogy a hagyma és paprika behozatali vámját emeljék fel és hason- lóképpen járjanak el a koplóra vonat- kozólag is, míg ez a gazdasági ág meg- nem erősödik. Általában a szabad ke-

reskedelem hívének vallotta magát, azonban bizonyos mezőgazdasági termé- kek vámvédelmet követelte, amíg más államok is magas vámokkal védik ter- mékeiket. Elítélte az újabb jugoszláv- osztrák kereskedelmi szerződést, amely kedvezőtlen a jugoszláv mezőgazdaság szempontjából.

Popovics kereskedelmi miniszteri tit- kár védelmébe vette a kereskedelmi mi- nisztérium vámpolitikáját és hangsúlyoz- ta, hogy a jugoszláv mezőgazdaság ér- dekében van, hogy bizonyos iparcikke- ket vámmal védjenek.

Bajkics dr. egyetemi tanár igen éles kritikát gyakorolt az eddigi kormányok vámpolitikájáról és a szabadkereskedel- lem hívének vallotta magát, de beisme- rik, hogy ezt pillanatnyilag nem lehet megvalósítani.

— Ausztriával szemben ismét veresé- get szenvedtünk — mondta — és a világ- történelem folyamán példa nélkül áll, hogy egy állam mezőgazdaságát hat év alatt annyira racionalizálta volna, mint a kis Ausztria tette. Miért szüksé- ges a hazai termékek vámvédelme, ami-

kor Jugoszláviában legkisebb az adó, a legalacsonyabb a napszám.

Véleménye szerint elsősorban azok- nak a mezőgazdasági terményeknek ter- melését kellene támogatni, amelyek leg- jobban kifizetik magukat.

Ezután nagyobb vita fejlődött ki a mezőgazdasági szeszgyárak helyzetéről. Több szónok sérelmezte, hogy az ipari szeszgyárakat favorizálják a mezőgaz- dasági szeszgyárak rovására. A vita ké- ső estig tartott.

Romániai szélhámos

a spanyol király állítólagos unokaöccse

Al Bourbon herceget tartóztatták le Budapesten

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség szerda délután óta őrizetben tart egy idegent, aki Louis de Bourbon herceg néven jelentette be magát egyik budapesti szállodában. Az első hírek szerint az állítólagos Bourbon herceget külföldi megkeresésre állították elő, miután Bourbon Lajos hercegnek, Alfonz spanyol király unokaöccsének nem- régen a párisi hatóságokkal is meggyült a baja különböző szélhámosságok miatt. Csütörtökön azonban kiderült, hogy nem a párisi rendőrség megkeresésére, ha- nem a budapesti rendőrség idegenellen- őrző osztályának kezdeményezésére vették őrizetbe a titokzatos idegent, mert gya- nusan viselkedett.

Az állítólagos Bourbon herceget a rendőrség csütörtök délben kihallgat- ták és közben beérkezett a budapesti spanyol követség átírata, amely szerint az illető nem tagja a spanyol királyi házának és jogosulatlanul viseli a herce- gi címet.

A rendőrség megállapította, hogy az illető igazi neve Oliky Konstantin, a romániai Galacban született és körül- belül negyven éves. A szélhámost ki- utasították Magyarországból és még a csütörtöki nap folyamán kitoloncolták.

Sulyos autókatasztrófa a Szentá-moli országuton

Kóbor kutyák rohanták meg az autót, amely felborult és maga alá temetett négy szentái kereskedőt — Az autó utasai sulyosan megsebesültek

Szentáról jelentik: A Mol és Szentá- közti országuton szerdán sulyos autó- szerencsétlenség történt. Duft Árpád, Duft Salamon, Duft László és Kann Jó- zsef szentái tollkereskedők a molvölgyi vásárról Ford-teherautójukon Szentá felé igyekeztek. Az országuton öt-hat nagy komondor rohanta meg az autót. A soffőr egy ideig sikeresen úgy kor- mányozta az autót, hogy a gép előtt le- fel szaladgáló kutyákat mindig kikerülte. Egyszerre az egyik kutya a kerekek alá került. Az autó nagyot zökkent és Ső- regi Henrik soffőr kezéből kicsapódott a kormány. Az autó a hirtelen fékezéstől megtorpant, a levegőbe lendült, majd métereket repülve megfordult tengelye körül.

A teherautó darabokra tört. A soffőr vállperce két helyen eltört és kezefejein is csonttörést szenvedett. Duft Lászlónak a hátgerince tört el. Kann Józsefnek alsó ajka leszakadt és fején sulyosan meg- sérült. Duft Árpád és Salamon kisebb sérülésekkel kerültek ki az autó romjai alól.

A sebesülteknek dr. Bognár Vince mol- völgyi orvos nyújtott első segélyt. A sebesültek szétszórva vértócsában fe- küdtek. A szerencsétlenség áldozatait lakásukon ápolják.

Ferdo Čulinović:

B U R A

című novel áskötete kapható a Minerva rt. könyvostályában

Ára 20 dinár

A belga nábob tragédiája

Löwenstein bankár élete, karrierje és titokzatos halála

Löwenstein bankárnak, a világ harmadik leggazdagabb emberének rejtélyes és misztikus tragédiája a szó szoros értelmében izgalomban tartja egész Európát. Ennek a fantasztikus életutat befutott üzletembernek halála még az életénél is exotikusabb és hallatlanul izgatja a fantáziákat.

Csaknem az egész kontinens rendőrsége igyekszik kibogozni a Löwenstein tragédia misztikus szálait. Az angol hatóságoknak sikerült rekonstruálni a belga bankár utolsó napjait s ezek az információk az öngyilkosság feltevését látszanak alátámasztani.

Mit mond a titkárnő?

Az egyik gépirókisasszony, Made-moiselle Bidalon, aki a végzetes repülő-úton Löwenstein kíséretében volt, így mesélte el az eltűnés körülményeit:

— Löwenstein ur az egész úton nagyon jókedvű volt. Negyed nyolc tájban azonban hirtelen rosszul lett fogta el és a toalettfülkébe ment. Onnan néhány perccel később visszajött, két levelet diktált, de azután újra rosszul érezte magát és ismét bement a toalett-fülkébe, mely a folyosó végén, a bejárat után következik és ajtaja ugyanolyan, mint a kabinbejárat ajtaja. Mi nem figyeltünk a dologra és csak 10—15 perccel később vetük észre az eltűnését. Löwenstein ur nagyon szórakozott ember volt és így valószínűleg ez a szórakozottság okozta, hogy a mellékhelyiség ajtaja helyett a kabinajtót nyitotta ki. A légnyomás pedig, hiszen a gép 190—200 kilométeres sebességgel haladt, kitesztotta az ürbe. Mi azonban semmit sem láttunk.

A magántitkár, a másodtitkár, a második gépirókisasszony és a valet de chambre azonban hallgatnak.

Egy kalandos élet

Löwenstein Alfréd élete telve volt váratlan fordulatokkal. Szerette a kalandokat, az óriási vagyonekat kockáztató üzleteket, a fényűző életet, a gyönyöröket és az izgalmakat.

1879-ben született. Az apja brüsszeli bankár volt, aki a fiából katonatisztet akart nevelni. Tizenkilenc éves lehetett Löwenstein Alfréd, amikor meghalt az apja, örökség helyett elég tekintélyes adósságot hagyott utódaira. A fiatal Löwenstein rendezte apja ügyeit és egy volt tisztársával banküzletet nyitott. Gyakran mesélte élete későbbi folyamán, hogy a bankárságot mímsz 80.000 frankkal kezdte. Nagy tehetsége, pénzügyekre való rátermettsége hamarosan virágzóvá tették bankját és amikor a háború kitört, Löwenstein már sokszoros milliomos volt. Már 1914-ben megvásárolta pompás birtokát Angliában, Pinfoldban, ahol híres vadászatait rendezte. A háború alatt bevonult katonának és kapitányi rangban szerelt le. Igazi bankárkarrierje azonban csak a világháború befejezése után kezdődött.

Bankárkörökben alig láttak még hozzá hasonló aktív embert. Ma Brüsszelben, másnap Londonban, harmadnap Párisban, majd Berlinben termett. Utazásaihoz alig használt más járművet, mint repülőgépet. Egész légi flotta állott a rendelkezésére és rengeteg autómobil, szolgásműhelyének számát ő maga sem ismerte. Valóságos testőrség vette körül, akik gondosan vigyáztak arra, hogy tudtuk nélkül senki emberfia se kerülhessen a mindenható bankár színe elé. Löwenstein bankár hőkezűen fizette alkalmazottait, egyes hírek szerint a legjobban a világon. Löwenstein a vertikális üzletek híve volt és minden érdeklődését két iparág, a hidroelektrikus ipar és a műselyem kötötte le. Egy belga-kanadai pénzesport élén állott és kezében tartotta az International Holding, a Hydro-Electric-Securities, a Sidro, a Tubize, a Glanzstoff, a J. P. Bemberg és a Société Financière Internationale de la Soie Artificielle részvénnyel. Barátai szerint egyedül az 1927-ik esztendőben egymilliárd frankot keresett. A vagyonát 50—400 millió dollárra becsülték és ő szerette magát a világ harmadik leggazdagabb emberének vallani.

Roppant vagyonának megfelelően hihetetlenül fényűző életet élt. Brüsszeli palotáján és angliai birtokán kívül pom-

pás palotái voltak Párisban, Biarritzban, Nizzában, Barcelonában és Newyorkban is. De állandó lakosztályokat bérelt a londoni Claridge Hotelben, a párisi Ritzben és a newyorki Waldorf-Astoriában is. Megegett vele, hogy Biarritzban egyetlen napi telefonkölttségei 70.000 franknál többet tettek ki. Angliai birtoka a walesi herceg birtokával volt határos. Hajtővadászatain az arisztokrácia és a pénzvilág legkiválóbb reprezentánsai voltak hivatalosak és lakomáit Lucullus lakomáihoz szerette hasonlítani. Repülőgépen hozatta a kaviárt Oroszországból,

a hizlalt tyukokat pedig egyenesen Toulouseból. Boxsampionok, színészek, énekesek és muzsikuskok mulattatták a vendégeit és birtokán a vendégek szórakoztatására állandóan tennisz, box, biliárd és goliprofesszorokat tartott. Egy lépést sem tett hatalmas kísérete nélkül. Titkárai követték légi utain csak úgy, mint hajókirándulásain. Mesélik, hogy amikor nemrégiben kölcsönért ment Amerikába, csupán kíséretének átszállításáért 20.000 dollárt fizetett. Régiség és képzőművészeti messze földön híresek voltak és különösen nagyhirű volt Löwenstein bankár versenystálla. Minden pénzt megadott egy-egy elsőrangú akadálylőért és sok milliójába került az a dícsőség, hogy az ő lovai nyerték kétszer egymásután a Grand Steeple-

Chasse-t Párisban. De a lósporton kívül lelkes híve volt az embersportnak, a repülésnek és az autómobilsportnak is. Ő maga kiváló uszó, boxoló, urlovas, golfjátékos és urvezető volt.

Löwenstein nem kötött életbiztosítást

Az Echo de Paris londoni jelentése szerint teljesen téves az a hír, hogy Löwenstein óriási összegre biztosította az életét. Olyan emberek, mint Löwenstein, akik sokmillió üzletet bonyolítanak le, nem szoktak ilyen üzleteket kötni — írja a lap. Az pedig egyenesen nevetséges feltevés, hogy a belga bankár értékpapirjainak áresése ellen biztosította magát, mert ilyen biztosítást nem is fogadnak el a biztosító társaságok.

Az olaszok elzárták a határforgalmat Ausztria felé

A bozeni győzelmi emlékmű leleplezési ünnepségei miatt Tirolból nem engednek át senkit Olaszországba

Bécsből jelentik: Innsbrucki jelentés szerint az innsbrucki olasz főkonzul falragaszokon közölte, hogy **július 10-ikétől további intézkedés nem ad beutazási vízumot Olaszországba.**

Ezzel egyidejűleg beszüntették az olasz hatóságok a déltiroli határon a határlépés alapján is a forgalmat és csak azoknak engedik meg a határ átlépését,

akik igazolják, hogy nem Tirolból jönnek és nyaralásra, vagy üzleti ügyben utaznak. A határzár július tizenhatodikáig fog tartani és összefüggésben van a Bozenben felállított olasz győzelmi emlékmű leleplezési ünnepségeivel.

A Brenneren a határőrséget nagy-számú katonasággal erősítették meg. Az emlékmű leleplezésén az olasz király is résztvesz és ezért a városban

nagyarányu előkészületek folynak. Az ünnepség színhelyén csak a hatóságok s a hadsereg képviselői és a hadviseltek szövetségének tagjai fognak megjelenni. A várost már szerdán fellobozították és az emlékmű kriptájába átszállították azt a vasurnát, amely az Ausztriában annak idején kivégzett Battistini, Silzi és Chiesa irredenta vezérek sírjairól hozott földet tartalmazza.

A Krasszin orosz hajó megmentette a Malgreen-csoport két emberét, de Malgreen maga meghalt

Csuznovszky orosz pilóta, aki a Malgreen-csoportra rátalált, kényszerleszállást hajtott végre és társaival együtt maga is a jég foglya lett

Milanóból jelentik: Moszkvából érkező jelentés szerint

Csuznovszky orosz repülő husz mérföldnyire a Krasszin hajótól, felfedezte az eddig eltűntnek hitt Malgreen-csoportot,

az északi szélesség 80-ik foka és 32. perce és a keleti hosszúság 25. foka és 45-ik perce alatt.

A Corriere della Serana a Krasszin orosz jégtörő fedélzetére kiküldött külön tudósítója azt táviratozta lapjának, hogy

Csuznovszky orosz pilóta a Malgreen-csoport megtalálása után végrehajtott második repülése alkalmával kényszerleszállást tett és most négy társával együtt ő is a jég foglya lett.

Csuznovszky egy másodpilóta, egy mechanikus, egy szikratávíró és egy filmoperátor társaságában indult el hárommotoros Junkers-repülőgéppel második utjára és egész a Grosch-szigetig jutott, ahol sűrű ködbe került. A pilóta elvesztette a tájékozódást és nem tudta megtalálni a helyet és az irányt. Órákig keringett a ködben, anélkül, hogy megtalálta volna a Krasszint. Végül is Nordostland felé vette útját és a Vrede-fok közelében kényszerleszállást hajtott végre.

A leszállásnál Csuznovszky repülőgépének két szántápa súlyosan megsérült, úgyhogy a felszállásra egyelőre gondolni sem lehet.

A repülőgép utasainak 15 napra elegendő eleségük van s sorsukért nem kell aggodni, minthogy a közelben élelmiszerraktár van, amelyet Soria kapitány hagyott hátra expedíciós utján, abban a reményben, hogy azt a Malgreen-csoport emberei megtalálják.

Csuznovszky közlése szerint **a Malgreen-csoport emberei a XII. Károly szigettől délkeletre tartózkodnak.**

Csuznovszky megkísérelte, hogy részükre ruhákat és élelmiszereket dobjon le, ami azonban nem sikerült, mivel

a Malgreen-csoport jégtáblája igen kicsiny,

úgyhogy a ledobott csomagok a vízbe estek. A Krasszin orosz jégtörő parancsnoka Csuznovszky jelentésének vétele után azonnal kiadta a parancsot az indulásra és

a Krasszin teljes gőzzel elindult a XII. Károly sziget irányába.

A jégtörő kapitánya azon a véleményen van, hogy még péntek délután eléri a hajótöröttet, feltéve, hogy a hajó az utolsó utszakason nem ütközik áthatolhatatlan jégbe. A Krasszin egyelőre három mértföldes sebességgel halad előre.

A Malgreen-csoport az utóbbi napokban borzalmas szenvedéseket állhatott ki, tekintve, hogy a csoport felszerelése nagyon hiányos és a három embernek megfelelő lábberke sincs.

Malgreen, Mariano és Zappi 41 nappal ezelőtt indultak el és mindössze 50 kilométerrel láttak neki a jégmezőnek.

Berlini jelentés szerint a Berliner Tagblatt azzal a hírrel kapcsolatban, hogy Csuznovszky három jégvándort fedezett fel, azt írja, hogy

az orosz repülő nem szállhatott le olyan mélyre, hogy megállapíthatta volna, kik az illetők.

Nyilvánvaló, hogy egyszerűen csak három embert látott, úgyhogy a berlini lap szerint

nagyon könnyen lehetséges, hogy Amundsenről és kísérőiről van szó, akik szintén ezen a vidéken hajtották végre a kényszerleszállást.

Szinte biztosra lehet venni — írja a Berliner Tagblatt — hogy Amundsen a kényszerleszállás után sarki ismereteire támaszkodva a repülőgépet hátrahagyva, gyalog kíséri meg lakott vagy forgalmasabb területek felkeresését.

Az a tény, hogy három ember norvég zászlót lengetett a repülőgép felé, a lap szerint megerősíti azt a feltevést, hogy Amundsenről van szó.

Mint Stockholmból jelentik, azt az örömet, amelyet a svéd Malgreen állítólagos megtalálása okozott, a tudományos

körök kételkedése zavarja meg. Szakértők véleménye szerint az orosz repülő által megadott földrajzi pozíció igen fel-tűnő és abból

arra is lehet következtetni, hogy nem Malgreen, hanem Soria alpesi kapitány expedícióját tájták meg.

Mint Párisból jelentik, a Newyork Herald Nobile tábornok nyilatkozatát közli, amely szerint

Nobile kijelentette, hogy a legszive-sebben ismét a jégtáblán tartózkodna elhagyott társai közt,

akiket csak azért hagyott ott, mert bizonyosra vette, hogy megmentésük sikerülni fog. Nobile kijelentette, hogy csak azért szállt fel elsőnek, mert Lundborg svéd pilóta ezt határozottan kívánta és mivel a repülőgépen csak egy hely volt és végül, mert Lundborg biztosította arról, hogy társait is rövidesen megmenti.

A legújabb stockholmi jelentés szerint a Krasszin orosz jégtörő hajó megtalálta a Malgreen-csoportot. Malgreen svéd tudós egy hónapja meghalt és csak két olasz társa, Mariano kapitány és Zappi korvettkapitány van életben,

akiket a hajó fedélzetére vett. A Krasszin teljes gőzzel folytatja útját a Viglieri-csoport felé.

Móricz Zsigmond:

Uri Muri

Duhaj tréfái, sorsokba gázoló murijai mögött emberi lelkek mélységes tragikumai vergődik; az író páratlan művészetével a magyar vidéki társadalom nagy éposza bontakozik ki.

A regény ára 84.— dinár.

Kapható

a Minerva r. t. könyvostályában

Nagy ünneplésben részesítették Radics kezelő orvosait Zagrebban

A parasztdemokrata koalíció képviselői bankettet rendeztek a tiszteletükre

Zagreből jelentik: Dr. Kosztics tanár Radics kezelőorvosa és asszisztense, dr. Teodorovics tanársegéd — mint ismeretes — kedden este utazott vissza Zagreből Beogradba. Az orvosok elutazásuk előtt rendkívül szívélyes búcsút vettek Radics Istvántól, aki meghatott hangon mondott köszönetet nekik eredményes és önfeláldozó orvosi ténykedésükért.

Kosztics és Teodorovics doktorok a késő délutáni órákban keresték fel Radics Istvánt villájában. A sebesült pártvezér családja körében rendkívül jó hangulatban fogadta az orvosokat és Teodorovicsnak a következőket mondta:

— *Soha, soha nem fogom elfelejteni Iándr ur, amit értem tett. Örök időre adósa és lekötelezettje vagyok Önnek.*

Az orvostanárak a Radicsnál tett látogatás után a zagrebi Városi Borpincébe hajtatják, ahol a parasztdemokrata koalíció képviselői búcsuvacsorát rendeztek a tiszteletükre. A vacsorán Kosztics és Teodorovicson kívül, dr. Macsek, Predavec, dr. Driljevic, dr. Krnjevic, Paszarics, Kosutics, Demetrovics, dr. Budiszavljevics, dr. Csajkovic, dr. Svegl, Jelasics és Pestaj parasztpárti képviselők jelentek meg, ezenkívül résztvettek rajta Gottlieb professzor a zagrebi orvosok nevében és rendkívül sok politika és közgazdasági notabilitás.

A banketten dr. Macsek képviselő tartotta az első beszédet, amelyben többek között a következőket mondta:

— *Mi is voltaképpen az emberélet? Véges és bizonytalan dolog és a legszomorubb, hogy a test pusztulásával az eszme horozója a lélek is érzékelhetlenné válik. Az orvostudomány hivatása, hogy a lehetőség szerint megmentse az életet és a rendelkezésre álló eszközökkel segítségére siessen a beteg testnek. Azért jöttünk itt össze, hogy kifejezzük esodálatunkat, hálánkat és örök tiszteletünket egy ember, egy orvos iránt, aki megmentette egy ember életét. Egy emberét, aki egy szent nagy eszmét testesít meg. A parasztdemokrata koalíció nevében üdvözlöm ezt a férfit, elnökünk és vezérünk megmentőjét és kívánom, hogy hosszú élettel és sok boldogsággal járja meg őt az Ég.*

Macsek dr. beszédét nagy tetszéssel hallgatták végig a jelenlévők. Utána Paszarics képviselő állott fel szólásra és poharát Kosztics dr.-ra és kiváló munkatársára, Teodorovics tanársegédre emeltette:

— *Csodát műveltek ezek az emberek — mondotta többek között — önfeláldozó férfiaknak és képzett, tehetséges orvosoknak bizonyultak, akiknek személyes jótuajdonságaik is szuggesztív hatást gyakorolnak a betegekre.*

Driljevic Szekula dr. beszédében rámutatott arra, hogy az orvostudomány még korántsem érte el tökéletesedésének tetőpontját és nagyon szomorú, hogy *ezzel a tudománnyal, amely az emberi élet megmentését tűzte ki céljául, párhuzamosan tökéletesedik egy másik tudomány is: a technika, amelynek nagyon sok ága újabb és újabb gyilkoló*

legyverek kieszelésén fáradozik.

A vacsorán, amely mindvégig a legjobb hangulatban folyt le, még igen sok felszólalás hangzott el, amelyekre Kosztics dr. és Teodorovics tanársegéd röviden válaszoltak, megköszönve a szívélyes fogadtatást.

A társaság ezután autókon a pályaudvarra hajtatott. Az Esplanade szálló előtt a horvát egyetemi ifjuság zene-kara várta a vendégeket és zeneszóval üdvözölte őket. A pályaudvaron is nagy tömeg fogadta Koszticsékat és egészen a vonat elindulásáig szakadatlan ünneplésben részesítette az orvosokat.

Véres bosszút esküdtek a meggyilkolt bolgár tábornok hivei

Szófiában újabb merényletektől tartanak — A rendőrség nem tud a tettesek nyomára jutni

Szófiából jelentik: Protogerov tábornok rejtélyes meggyilkolásának ügyében a vizsgálatot tovább folytatják.

A rendőrségnek idáig nem sikerült a tetteseknek nyomára jutni. A gyilkosság okát is áthatolhatatlan fátyol borítja.

A macedón emigránsok szövetségének orgánuma, a *Makedonia* vezércikkét ír a tábornok meggyilkolásáról és a vezércikk kijelenti, hogy mindaz, amit ebben az ügyben mondtak, pusztán föltevés. A lap fölveti a kérdést, vajjon Protogerov valamelyik ellenségének áldozata-e, vagy pedig a forradalmi macedón szervezet kebelében keletkezett konfliktus miatt halt meg. Ha a második föltevés bizonyulna valónak, akkor a jövő szempontjából nagy aggodalomra van ok.

Általában az a nézet, hogy

Protogerov tábornok meggyilkolását közvetlenül a macedón szervezet vezetőségében felmerült konfliktus idézte elő,

mindinkább erősödik. Ennek a titkos szervezetnek már két hónappal ezelőtt kellett volna megtartani a kongresszusát, azonban a határidőt a vezetőség tagjai között fölmerült súlyos ellentétek miatt mindinkább kitolták, miután az a törekvés nyilvánult meg, hogy a konfliktusokat barátságosan uton intézzék el és a különböző csoportok hivei között megakadályozzák az esetleges véres leszámolást. *Protogerov már arra is hajlandó volt, hogy a macedón forradalmi bizottság vezetésétől végleg visszalép és a külföldre megy, amit az a körülmény is bizonyít, hogy a halottnál külföldi vizumokkal ellátott utlevelet találtak. Mindazonáltal egyelőre lehetetlen megadni az okot, hogy miért nyultak ellenfelei a*

végző eszközökhöz, a revolverhez, hogy a tábornokot ártalmatlanná tegyék, bár ezt az eszközt a macedón komité keretén belül igen gyakran használták a konfliktus elintézésére.

A macedón nemzeti komité egészen rövid hivatalos közleményt adott ki, amely jelenti, hogy Protogerov tábornokot ismeretlen tettesek meggyilkolták. A nemzeti komité hívös magatartása annál inkább szembetűnő, mivel a komité kevésbé kiemelkedő személyek elhalálózása alkalmából hosszú és lendületes nekrológokat szokott közrebocsátani.

Maga a merénylet Bulgária szempontjából úgy bel-, mint külpolitikai tekintetben nem nagyon jelentős, azonban Szófiában mégis nagy az aggodalom, mert attól tartanak, hogy a merénylet hatására egyéb véres események is várhatók, ami Bulgáriát a külföld előtt igen kedvezőtlen színben tüntetné fel.

Egy, állítólag a forradalmi macedón szervezettől származó s a külföldi sajtó képviselőinek tett közlés szerint,

Protogerov tábornokot a központi bizottság másik tagjának, Michailovnak parancsára gyilkolták meg

anélkül, hogy a komité harmadik vezető tagja, *Christov* ehhez hozzájárulását adta volna. Mivel a komité vezetőségének határozatait egyhangulag kell meghozni és a komité vezetői minden tettükért felelősek a forradalmi kongresszusnak, Michailov tette a szervezet statutumainak megsértését jelenti. Ebből a közlésből kitűnik, hogy

Protogerov hivei nyíltan hadat üzentek Michailov Ivánnak és bosszura készülnek.

Valószínű tehát, hogy legközelebb újabb véres események következnek be.

Kaland a fürdőn

Mikor a vendéglős és a személyzeti poltízál

Lipikről jelentik: Több előkelő noviszadi ur és hölgy, akik Lipiken nyaralnak, innen kirándultak Daruvár fürdőre, ahol érdekes kalandjuk akadt. A társaság tagjai között volt egy noviszadi őrnagy és egy alezredes a feleségeikkel, egyik noviszadi városi tanácsnok és a város egyik nyugalmazott árvaszéki tünöke. A társaság megérkezett Daruvárra, körüljárták a kies fekvésű fürdőhelyet, azután beültek egy vendéglőbe uzsonnázni.

Az uzsonnázás azonban akadályokba ütközött. A vendégek kopogtak, zörögtek a pincéért és az ide-oda cikázó pincéreket előszóval is hívogatták:

— *Halló! Pincér! Kellner! Konobar!*

A pincérek esodálatos ügyességgel siklottak el a hívogató kiáltások fölött és a vendégek minden erőlködése hiábavalónak bizonyult. Már egy félóraja próbálkoztak, hogy egy pincért megállásra bírjanak és nála a rendelést leadják, de eredménytelenül. Végre megsokalták a dolgot és miután azt hitték, hogy a pincérek hanyagsága az oka az egésznek a társaság egyik tagja bement a belső helyiségbe, felkereste a tulajdonost és panaszt tett a pincérek ellen. A vendéglős megnyugtatta Csakra Váladimirt:

— *Jó, jó — felelte Csakra — de mi uzsonnázni szeretnénk.*

— *Tessék csak visszaülni, mindjárt jön a pincér.*

Ezekután megnyugodva várták a beígért pincért. Azonban csalódtak: a pincér nem jött. Erre újra kezdtek a zörögést, kopogást az asztalon és a hívogatót, de megint csak hiába volt minden.

Végre megértették, hogy itt valamely okból *nem akarják őket kiszolgálni*. Törni kezdték a fejüket, hogy mi lehet ennek az oka. A társaság másik tagja erre körutra indult és valamilyen uton-módon kinyomozta, hogy a horvát vendéglős és a horvát pincérek ezen a napon nem hajlandók kiszolgálni szerbeket, mert ezen a napon érkezett vissza Radics István Zagrebba.

Erre azon tanácskoztak, hogy mit tegyenek, miközben észrevették, hogy a pincérek gunyos mosollyal figyelik őket. Végre az alezredes megszólalt:

— *Uraim, világos, hogy ezek azt szeretnék, ha egy kis botrányt rendeznénk itt a tiszteletükre. No tegyük meg nekik ezt a szivességet. Menjünk uraim!*

A politikai ellentétek ilyen megnyilatkozása bizonyára elszigetelt és egyedülálló jelenség és sem Daruvár fürdő vezetősége, de maguk a horvátok sem lehetnek hálásak azért, hogy a fürdő vendéglőse politikából nem ad enni vendégeinek.

A holt város

Írta: Govo-kov'ch János

Csakugy mint a könyveknek, a városoknak is meg van a végzetük. Ez a végzet a fejlődés, a felvirágzás — a tönk vagy a megsemmisülés. Ezt a végzetet emberi zsarnok akarattal megakasztani nem lehet: hiába ápoljuk a száraz homokba átültetett tulipánt, annak nem lesz virágja és hiába üjtjük le virágfejét, ha tápláló nedves talajban gyökerezik a hagymája: új hajtása új életre kel, eltört bimbója ismét kivi-rul.

Ötszáz évvel ezelőtt ugy tetszett a féltékeny politikának, hogy elvegye Brügge kereskedelmét, iparát, megsemmisítette világhírnevét. Akkor a diadalmas káröröm elnevezte *holt városnak*. Ugy járt vele mint a gyilkos, aki abban a hitben, hogy szíven találta áldozatát, összecsemagolja annak kincseit és nyugodtan távozik, nem sejtve, hogy a lefűtött testből nem szállt el az élet, hogy ütőere még lüktet és feltámadó energiája, ha nem is képes utat alkotni, még mindig elég erős ahhoz, hogy izmos kézzel szorítsa fejére a halhatatlanság koszorúját.

Az emberi itélet egyik gyengéje az eredetiség elvitatása, a kevésbé ismert fogalmaknak, tárgyakkal, a hírnévre vergődött történelmi kin-rsekkal való összehasonlítása. Brüg-

gét az éjszaki Velencének szokták nevezni. Szálló igévé vált az Adria menyasszonyának, Velencének a romantikája, felbecsülhetetlen művésze és bizar építkezése, különös uccái, ahol lódobogás és kocsizörgés helyett vizesobogás és a gondolierik melankolikus intő kiáltása töri meg a csendet.

A vízzel átszelt uccák festői szépségét, a századok feketeszürke rétegével bevont lépcsősücsös házait, a germán-flamand stílusnak ezt az eredeti hagyatékát és a gótikának egyik — a velencei stílustól elütő — válfaját, amely szépségében ép oly nemes mint amaz, itt is megtaláljuk, bár egészen más alakban. Az ablakszemeikkel saját visszatükröző képeiket szemlélő középkori épületeknek azonban itt nagyobb a varázsu-k, mert az emberi kezek alkotta szépséghez hozzájárul a természet segítsége: a házak közötti hézagokat dus vegetáció tölti ki. Az éjszakai atmoszféra által táplált fák buja zöld ágai, a virágzó bokrok lombjai a magasból lenyulnak a víz tükréig, megelevenítik az amugy is szép tájképet és elragadóan bájos látványt nyújtanak a nézőnek, ellentétben Velence művészi de kopár palotáival.

Egy helyen a csatorna tóvá szélesedik ki, itt azután a hatások meghatványozódnak. Nem csoda ha az egykori városatvák áthatva az egész városból kisugárzó költői romantikával, ezt a szép nevet adták

neki: *a szerelem tava*. Érti ezt a bennünket kalauzó bérkocsis is, aki egyszerű lelkének a megértésével figyelmeztet a festői képre.

A templomok komor falainak, a középkorból fennmaradt tágas vásárcsarnoknak diszt ad és az egész várost szépséggel koronázza »a három magas torony«. Különösen a csarnok harangtornya, amely talán legszebb, amit életemben láttam.

A várter, körülveve az építészeti remekműveivel, a flandriai grófok kastélyával, a városházával emlékeztet Brüsszel nagy terére, ahol a németalföldi gótika nagymesterei épügy megörökítették művészetüket az ékszerdobozokhoz hasonló királyi házon és a céhek házain mint itt. Ezek a paloták, ezek a templomok csakugyan ékszerdobozai a városnak, mert magukban rejtik annak legnagyobb kincseit: Memling, van Eick, van Dyck, Pourbus, Gérard David és más hallhatatlan mester remekait.

De a legnagyobb kincs, amit a lakosság szent ihlettel, fényes glóriával vesz körül, talán a művészi szempontból legméltóbb helyre került, a *Szent Vér* kápolnába. Ha szemünket végig hordozzuk a gazdag, talán túlterhes gótika díszletein, a csuesives ablakok filigrán át-törési művén, a tarka üvegfestészen, a tornyos fiálékkal, számos

szoborral díszített városházán, csodálattal állunk meg ennél a kápolnánál. Elnyomva a sokkal nagyobb környező paloták által, a sarokba rejtve húzódik meg, és — bocsánat az elcsépelet frázisért — mint *last but not least* tanuskodik a középkori művészek belélelt szelleméről.

Ebben a kápolnában, ezüst-arany tabernakulumban (egy másik remekmű) van elhelyezve Krisztusnak Jeruzsálemben kifolyt vére. Bármint gondolkodjunk a legendáról, itt a vallási rajongás, mint annyi sok esetben, alapul szolgált a művészetnek és azért csak hálával tartozunk neki.

Ha gondolataink lenyulnak a multba, elmerülve az örök életű alkotók méltatásába, elmerengve a történelmi emberek bőkezűségén, akik alkalmat adtak a művészi álmok megvalósítására és halhatatlanná tették a *halott várost*, meglepéssel mondhatjuk ki tétlünket, hogy egy herceg akarata nem elég erős a lángész megsemmisítéséhez. Ha azután üdülést keresve végig sétálunk a várost környező vízszalag mentén az üde zöld partokon, az antik várszerű barna kapuk alatt, meggyőződünk róla, hogy ezeknek az erős kövei nem koporsóra nehezednek: *nem halt meg, csak alszik a leányzó*. Egyszer tán fel is támad.

Kormánybiztos kerül a Narodna Banka élére

Hogyan változtatták meg a Narodna Banka alapszabályait?

Beogradból jelentik: A Narodna Banka elmúlt vasárnap megtartott közgyűlésén elfogadták a bank alapszabályainak megváltoztatását.

A Narodna Banka alaptörvényeinek a megváltoztatása az egyik feltételét képezi annak, hogy a kormány az annyira áhitott negyvenmillió fontos köicsönt megkapja.

A Narodna Bankának a dinár stabilizációja körül igen jelentős szerepe van és ezért azok a változások, amelyeket vasárnap a Narodna Banka alaptörvényein végrehajtottak, igen jelentősek.

Ezek a változások a következők:

A Narodna Banka működési ideje harminc esztendőben van megállapítva, így az idei évtől számítva a Narodna Banka 1958. február 1-ig fog működni.

A Narodna Banka alaptőkéje 240 millió dinár, amely összeg hatvanezer darab négyezer dináros részvényre oszlik.

A jelenlegi alaptőkének 240 millió dinárra való felemelése úgy történik, hogy a hatvanezer részvényt egyenlő arányban felemelik, amely az alaptőke revalorizálásából és az osztalék-alapból fog megtörténni.

A bank kötelezi magát arra, hogy az alaptőkét a pénzügyminiszterrel egyetértésben ötszázmillió dinárra emeli fel.

A bank üzletkörét az alapszabálymódosítás a következőképpen határozza meg: A bank foglalkozhatik fémpezsek vételével és eladásával, földmivesváltók leszámításával és visszleszámításával, de csak abban az esetben, ha váltókon három jó aláírás szerepel és a váltók legalább kilenc hónapra szólnak. A földmives váltókat csak azzal a feltétellel számíthatja le, ha a váltókat a földmiveszövetkezetek központja, vagy pedig a földmiveshitel osztály vagy más hivatalos szerv küldi a bank igazgatóságához.

A banknak jogában áll az állami költségvetésben megállapított tételekre hatszázmillió dináros hitelt engedélyezni, amely összeget azonban az államnak három hónapon belül vissza kell térítenie, illetőleg abban az esetben, ha az államkölcsönön sikerül, azonnal vissza kell fizetnie.

A bank azonkívül leszámitolhat olyan állami pénztárbonokat is, amelyeket az állam fizetések fejében magánosoknak adott ki. Az ilyen pénztár-bont azonban egy banknak is kell garantálni és a Narodna Bank igazgatóságának el kell fogadnia. A Narodna Banka azonban erre a célra négyszázmillió dinárnál nagyobb összeget nem fordíthat.

A Narodna Bankának kizárólagos joga a bankjegykibocsátás. Az állam semmiféle váltópénzt sem bocsáthat ki a Narodna Banka hozzájárulása nélkül.

A dinárstabilizáció életbelépésével a stabilizációs törvényben megállapított bankjegyek arany vagy pedig arany deviza fejében kerülnek beváltásra. A Narodna Bankának az a kötelezettsége, hogy aranyat vásároljon, csak tízezer dináron felüli összegekre terjed ki, viszont a Narodna Bankának az a kötelezettsége, hogy devizát vásároljon, vagy eladjon, minden olyan összegre kiterjed és minden olyan devizára szól, amelyek a törvény szerint tényleg kivihető aranyra azonnal beválthatók. A bank arra is kötelezi magát, hogy devizákat olyan kurzuson vásároljon, amely a dinárstabilizációról szóló törvényben lesz meghatározva.

A Narodna Bankának az ércfedezete kizárólagosan a bank tulajdonát képezi.

Az ércfedezet aranyból, vagy rudakból, ezüstből, vagy rudakból áll. Az arany-ezüst pénzt, vagy rudakat az arany és ezüst piaci ára szerint kell megállapítani és csak azt a mennyiséget szabad felbecsülni, amelyek tényleg a Narodna Banka trezorjaiban feltehetőek. Az ércfedezethez számítják a külföldi devizákat is, abban az esetben, ha azok olyan államban vannak,

ahol azok törvényes fizetési eszközként szolgálnak.

A Narodna Banka működését kormánybiztos fogja ellenőrizni, akit a pénzügyminiszter javaslatára Öfelsége fog kinevezni.

A kormánybiztosnak a legfőbb feladata a bankjegykibocsátás ellenőrzése lesz. A kormánybiztosnak jogában áll a bank összes igazgatósági és felügyelőbizottsági stb. ülésén résztvenni. Abban az esetben, ha a bank ülései olyan határozatokat hoznának, amelyek károsnak mutatkoznának, akkor jogában áll az

ülésben ez ellen a határozat ellen azonnal tiltakozni és erről a tiltakozásáról a pénzügyminisztert értesíteni. A pénzügyminiszternek az ilyen megtámadott bankhatározat ügyében nyolc napon belül döntenie kell. Ha a bank a miniszter határozatával nincsen megelégedve, akkor jogában áll az államtanácshoz fellebbezni. Az államtanácsnak a pénzügyminisztert fel kell szólítani újabb véleményadásra és tizenöt napon belül meg kell hozni a határozatot. Ha az államtanács tizenöt napon belül nem küld a Narodna Bankához semmiféle határozatot, akkor a banknak azt úgy kell vennie, mintha az államtanács a miniszteri döntést jóváhagyta volna.

Különben a részvénytársaságokról szóló törvény 5-ik szakaszát a jövőben nem alkalmazzák a Narodna Bankára.

Összeesküvést lepleztek le Spanyolországban

Több mint száz embert, köztük magasrangú katonatiszteket is letartóztattak

Madridból jelentik: A kormány szerda este közleményt juttatott el a lapokhoz, amelyben bejelenti, hogy

a hatóságok újabb összeesküvést fedeztek fel, amelynek célja a diktatórium megőntése volt.

A hatóságok azonban idejében értesültek az összeesküvésről és minden intézkedést megtettek a puccs megállítására.

Rengeteg letartóztatás történt és eddig már több, mint száz ember van őrizetben

ugy a fővárosban, mint a vidéki városokban. Őrizetbe vették a kommunista és a szindakalista mozgalom több vezetőjét, sőt állítólag magasrangú katonatisztek is vannak a letartóztatottak között.

Aláírták a jugoszláv-osztrák kereskedelmi szerződést

Jugoszlávia valamennyi iparcikk behozatali vámját felemelte

Bécsből jelentik: Az 1925. évi jugoszláv-osztrák kereskedelmi szerződés függelékét aláírták. Ausztra részéről Seipel kancellár, dr. Schürff és dr. Heller, Jugoszlávia részéről a jugoszláv delegáció vezetője, dr. Todorovics kereskedelmi osztályfőnök írta alá a szerződést.

A szerződés új vámtarifa alapján rendezti a fontosabb kérdéseket. Jugoszlávia valamennyi ipari cikk behozatali vámját felemelte, ezzel szemben az osztrák bevittél vámtételek egyrészt is jelentősen felemelték. A buza, a rozs és a zab, amely eddig nem esett

bevittél vám alá, métermázsánként két aranykorona bevittél vám alá esik. A liszt bevittél vámját az osztrákok öt aranykoronában állapították meg. A vágómarha nyolc és fél, a növendékmarha 35, a hussertés 18, a ló 75 helyett 130, a szalonna 3.80 helyett 10, a friss marhahús 12 helyett 23, a kolbász minőség szerint az eddigi 20 helyett 34 aranykorona bevittél vám alá esik. Ezzel szemben teljesen vámentesítették a szilvát, a kövér sertés vámját 6-ról 3-ra szállították le.

A szerződés, amely október elsején lép életbe, 1931 július 31-ig érvényes.

A tömeggyilkos névtelen levél

A párisi nemzetközi grafológiai kongresszusról

Páris, július.

Néhány nappal ezelőtt tartották meg Párisban a második nemzetközi grafológus kongresszust. A védnöki tisztet Franciaország igazságügyminisztere Barthou látta el, elnök pedig az akadémia nagyírú tagja Pierre Jeannet, a College de France professzora volt. A kongresszuson nagyszámban vettek részt a világ leghíresebb grafológusai és a hallgatóság soraiban is számos nagyírú tudós és büntetőjogász jelent meg.

A kongresszus alkalmából fölkerestük Monsieur Eduard Rougemont, a szajnai törvényszék írásszakértőjét, akit ma a világ egyik legképzettebb és legtapasztaltabb írásszakértőjének ismernek.

— A grafológus hasznos, sőt nélkülözhetetlen tudomány — felelte de Rougemont — amelyről azonban a publikum legnagyobb részének igen furcsa fogalmi vannak. A legtöbb ember szívesen cseréli össze a grafológiát a tenyérijások és a vásári csillagjások népbolondításával, még a legjobb hiszemiek is legfeljebb valami okkult tudománynak hajlandók tekinteni. A modern grafológia, az írott bizonyítékok pszichológus tanulmányozása és ma már hasznos munkatársává lett nemcsak a bírának és az orvosoknak, hanem a tanároknak, sőt az ipar- és kereskedelemnek is. Bizony, egyre gyakrabban fordul elő, hogy nagy vállalatok vezetői, mielőtt egy fontosabb pozíciót bíznának valakire, megvizsgáltatják a kandidáns írását egy grafológussal. A tanárok pedig arra használ-

ják a grafológia tudományát, hogy alaposabban megérthessék a gyermekek lelkét és hogy tudomást szerezzenek azok legtitkoltabb hajlandóságairól is. Az orvosok a grafológia révén tanulmányozhatják a beteg karakterét, pontosan követhetik annak különböző változásait.

— A legfontosabb azonban a grafológia szerepe az igazságszolgáltatásban. A csekkhamisítások és egyéb hasonló bűnesetek kiderítése mellett egyre nagyobb szerepe jut az írásszakértőnek a névtelen levelek írói személyazonosságának megállapításában. A múltban majdnem lehetetlen volt a névtelen levelek íróit kinyomozni, pedig a névtelen levélírás az utóbbi időkben járvánnyá fejlődött. Emlékezzünk csak arra az esetre, melyben most ítélték a lennesi esküdtsek és amely egy egész járás lakóinak az életét tönkretette. Még 1921-ben kezdődött a dolog, amikor a Bolerme vidéki gazdag földesurak egymásután névtelen leveleket kezdtek kapni, melyekben családtagjaikat házasságtöréssel, tiltott szerelmi viszonyokkal, sőt büntettek elkövetésével is vádolták. Súlyos tragédiák, öngyilkosság, kitagadások, válások, párbajok voltak a névtelen levelek következményei. Az egész Bretagne izgatottan és felháborodottan követelte a vizsgálat megindítását, a névtelen levélíró fölkeresését. A nyomozást

Egész Európában nagy hőség uralkodik és minden jel arra vall, hogy az Amerikában pusztító hóhullám elérkezett Európába.

azonban nem az illetékes hatóságok, hanem a földesurak érthető diszkrétciója folytán egyik megbízottuk, a környék legelőkelőbb földbirtokosa, Beaudrap báró végezte. Meg is állapította hamarosan, hogy a bűnös egy szobafestő vállalkozó: Rozé. A nyomozásba beleszólt Rozé megbízottja, az írásszakértő is. Az eredmény szenzációs volt; kiderült, hogy a névtelen levelek írója a nyomozás vezetésével megbízott Beaudrap báró volt.

— Férjaki között ritka a névtelen levélíró. Annál gyakoribb az asszonyok közt. Nem mintha a nők gonoszak lennének, hanem mert unalmukban szeretik valami érdekes dologgal eltölteni az időt. Egy kis faluban például ez történt: egy asszony levelet írt egyik szomszédjának, hogy a felesége megesalja. A férfi nem hitt a névtelen levélnek, de dühbe jött és a levelet egy másik borítékba téve, elküldte legközelebbi szomszédjának. A szomszéd még dühösebb lett, két példányban másolta le a levelet és a két példányt két jóbarátja címére küldötte el. A levelek körbejártak az egész helységben. A járvány hat hónapig tartott. De sokkal súlyosabb és különösebb volt az az eset, amelyik néhány évvel ezelőtt valósággal megmérgezte Tulle város lakóinak az életét. A névtelen levélíró itt először a prefektura hivatalnokainak családjaira zúdult. A névtelen levelek írója kitűnően ismerte a hivatalnokok családi életének minden intimitását és a bűnök amelyekkel vádolta áldozatait, így igen valószínűeknek látszottak. Soha ennyi névtelen levél nem szerepelt még a bűnügyi krónikában. Találtak az ajtókra tűzve, a lépcsőházakban, a járdán, a kávéházakban, a telefonkönyvekben. Sőt, még a templomok gyóntatószékében is. A nyomozás eredménytelen volt. A lakosság valósággal lézongott. Az emberek nem jártak többé egymáshoz. Ha az utcán találkoztak, szótlanul kerültk ki egymást. A gyamu megmetyekezte a lelküket. A megyefőnök titkára, akinek a feleségét hűtlenséggel vádolta a névtelen levél, megőrült. Néhány nappal később két újabb áldozat érte bele a névtelen levelek gyanusításába.

De az igazságszolgáltatáson kívül fontos segédeszközt talál a grafológiában a történetírás, az irodalmi kritika és a diplomácia is. De sajnos, a grafológia szűkségességéről ma még csak a nagyon művelt emberek, főként a tudósok vannak meggyőződve. A közvélemény még bizalmatlan, de remélem ez a bizalmatlanság hamarosan eltűnik.

Itt a hóhullám

Többnapos tartammal igen meleg időt jósolnak — A hóhullám elérkezett Európába

A szerdai maximális hőmérséklet sok helyen túlhaladta a 33—34 fok Celsiusra. Csütörtök reggel már ugyancsak nagy meleg volt Európaszerte. Párisban már reggel háromnegyed hétkor 21, Bordeauxban 22, Marseilleben 24 fok meleg volt. Olaszországban is nagy hőség volt már a kora reggeli órákban és Milanóban 25, Firenzében 26, Palermóban 27 fok meleget mértek. Természetesen a déli órákban a hőmérséklet erősen emelkedett és sok helyen túl haladta a szerdai maximumot. Németországban csütörtök reggel átlag husz fok meleg volt és ugyanannyit mértek Magyarország különböző városában is.

Londoni jelentés szerint

szerdán volt Angliában két év óta a legmelegebb nap. A hőmérő 103 fok Fahrenheitot, vagyis közel negyven fok Celsiusra mutatott.

A nagy hőségben az alsóházban az elnök engedélyével eltértek a régi szokástól és nyitott ablaknál taácskoztak. A walesi herceg parancsára a buckinghami palota előtti őrséget árnyas helyre állították. A levegő olyan tiszta volt, hogy egy párisi repülőgéppel érkező pilóta jelentése szerint már Franciaország partjairól látni lehetett a londoni kristálypalotát. A nagy hőség következtében a parkokban több helyütt kigyulladt a száraz fű.

A meteorológiai intézet jelentése szerint

száraz, derült és igen meleg idő valószínűleg többnapos tartammal

Leégett egy horvátországi redőnygyár

A kár meghaladja az egymillió dinárt

Zagrebból jelentik: Az orosz-avijei Csilipi-féle redőnygyárban csütörtökön virradó éjszaka óriási tűz pusztított. A lángok elhamvasztották a gyár-épületet és nagyrészt elpusztították a gépeket, valamint a felhalmozott nyersanyagot is. A tüzet éjjel három óra tájban vették észre és nyomban segítségül hívták a környékbeli községek tüzoltóságait és a falu lakossága is teljes számban kivonult az oltáshoz. Reggel hat óráig tartó megfeszített munka után sikerült végre a tüzet lokalizálni és a környező épületeket megmenteni, maga a gyár azonban teljesen leégett. Csütörtökön hatóság bizottság jelent meg a tűz színhelyén, amely megállapította, hogy a katasztrófa minden valószínűség szerint egy eldobott cigarettavég okozta. A kár meghaladja az egymillió dinárt.

A szép fiúnak is pechje van...

A kéjutazó partnert keres, de nem talál

A kéjutazóval a kajaiban ösmerkedtem össze, egy meztlen sarokban, billiárdgolyók csörgése és kártyalapok csattogása közben. A kéjutazó, ellentétben a sarkutazókkal, nem visel földigérő Lorelev szakált, kis fókák se kandikálnak ki a zsebéből, egész egyszerű, borotváltképi fiatal ember ő. Huszonhét éves, uszik az árral és evez az élet tenzerén. Nemrég kerek negyvenöt ezer dinárt örökölt áldott emlékü tantjától és most ennek az összegnek szeretne sűrűszen a nyakára hágni.

A célból partnert keres.

Már napok óta reménytelenül apróhírdet a helyi lapokban.

Tengerparti kéjutazáshoz csinos hölgy kerestetik. Fényképes ajánlatokat a kiadóba. Diszkréció biztosítva.

Az olvasó azt hinné, hogy az ilyen elkeseredett apróhírdető legalább is öreg, csunya bankigazgató, még öregebb és még csufabb hitvessél az oldalán, akinek pótlására keresi az ifjú delnőt.

Tevédes.

A kéjutazó vállal vatta nélkül is improvizánsak, a haja nem mű, hanem valódi oroszlánsörény. Csuna erő és egészséges. Ha nekem, ilyen csókratermet ajakam lenne, ilyen kétméteres alakom, ilyen fuitatnak is beillő tudom, ilyen mellbőségem — hogy a többi bajját ne részletezzem — zsebében a negyvenöt ezerrel, bizony nem szorulnék apróhírdetésre.

Hát nem akad ebben a városban csinos, nevelendő, unatkozó fiatalasszony, lobbézésű urilány...?

Lemondóan legyintett.

Akad, Száz is. Csak nem az én számonra.

De hiszen maga után biztos négy-Sértődötten pillantott fel.

Sértődötten pillantott fel.

Nem szép, hogy így ugratja a szegény embert! Én azért, mert az uristen ilyen gyönyörű külsővel vert meg, szöknek tőlem a nők. Mind azt mondja: *«Kell az ördögnek egy szép fiú, biztos selyem, valami vénasszony tartja ki.»* És mellőznek. Csak dekoráció vagyok, felvonulni a korzón, vagy végiglejtetni velem a strandon, mint egy azárral. Aztán meg az a kabalájuk, hogy a szép fiú buta, már pedig a mai nők nagy súlyt helyeznek az intelligenciára. Eltekintve attól, hogy több nyelvet beszélek és a bölcsészeti fakultás hallgatója voltam, rettenetes küzdelem árán tudok csak egy jobb nő közelébe férközni. Ha kinyitom a számat, kórásban csiripelik: *«Jaj de buta! Ugyan ne ánzároljon!»* És lehurrognak. Az apróhírdetésre lehetetlen nők jelentkeztek. Egy műkedvelő primadonna/még a legelfogadhatóbb köztük, ez azonban azt kívánja, hogy a mamáldt is vigyük magunkkal, kikézeltni a reumátit... Nem rossz, mi? Anyósi még balkézről se akarok látni...

Szegény fiú, muszáj volt megsajnálni. Dühösen folytatta:

Látia azt a ronda frátert? Ott a harmadik asztal mellett, két szőke asszony között igen, az aki ezútnak a lábát nyomoztatja, míg a másikkal a kezét szorongatja az asztal alatt! Ez a mimand-póse, a jobb szemére hályog kerül, a fél tudete hiányzik, nőljia van és süket. Az embernek elszorul a szíve, ha látja, na, és? Azt hinné, hogy kettőig tud beszélni? E... a fráternek van...

nak a legjobb nő a városban. Egész háromet tart. Nekem mez apróhírdetni kell...

Elcsuklott a hanzia. Minden részvétem Adonisé volt.

Nem lehetne segíteni a dolgon?

Hogyan? — tűnődött.

Példul — magyaráztam — ha levagná a fülét. Ugyis kettő van, egy tehát teljesen felesleges. Vagy a szemébe szurna haitüvel... vagy az se rossz: lenyuzni az arebőri!

Erre nem is gondoltam — ragyogott fel a szeme. — Kolumbusz tojása az egész!

De várjon még pár navig — csitítottam — hátha sikerül addie felhajtani

valakit... ismerék egy édes kislányt, özvegy mamája van és csudás lábal. Szegényke még sohase látott eleven tengert.

Nagyon hálás lennék! — szorongatta a kezeimet — igazán magának olvan kiterjedt ismeretsége van... és említse meg okvetlen, hogy szigorú diszkréció biztosítva...

Kerestetik tehát kéjutazáshoz egy nő, aki segít eltakarítani az útból negyvenöt ezer dinárt. Az illető diszkrét, mint a sir. Előnyváltatokat a cikkirő is elfogad. Ha pedig a kislány tényleg csinos, nem is fogjuk értesíteni a kéjutazót... Elmevünk kettesbe. Palicsiz és retur... Tsin.

Vita az angol felsőházban a kisebbségek helyzetéről

Lord Parmoore interpellációja az európai kisebbségek jogainak tiszteletbentartásáról

Londonból jelentik: A lordok házában Lord Parmoore bővebb felvilágosítást kért a kormánytól az európai országokban élő nemzetiségek sorsára vonatkozóan.

Nem akarja a Népszövetséget vádolni — mondotta — de nyilatkozatot szeretne, amely a kormányt, mint Nagybritania nemzeti érdekei képviselőjének eziránti magatartását tükrözné vissza. Könnyen elképzelhető — mondotta — hogy a kisebbség helyzetét illetően nehézségek és bonyodalmak merülhetnek fel. A kisebbségi szerződések által védett és érdekelt kisebbségek számát 32—35 millióra teszi.

Nem javasolja a békeszerződések megváltoztatását

és azt hiszi, hogy még korai volna ilyenmit indítványozni, de igen fontos, hogy

azok, akiknek a kisebbségi jogait ünnepélyesen biztosítják, olyan szerződések, amelyeket Nagybritania is aláírt, tényleg élvezzék is ezeket a jogokat.

A kormány nevében lord Cushendum a következőket válaszolta a felszólalásra:

Nagy figyelemmel hallgattam a nemes lord szavait, de

nem tudom megérteni, mik volnának az angol kormány kötelességei

a kisebbségi szerződések alapján, ha azokat nem hajtják végre tökéletesen. Lord Palmoor azt mondotta, hogy a békeszerződések revíziójának ideje még nem érkezett el, ennél fogva fontos, hogy a megfelelő szervek jól működjenek. A magyar-román optánspört kivéve semmi sem mutatta, hogy a jelenlegi szerződések és szabályok nem volnának célravezetők, ha csak ezután nem bizonyul be, hogy egyik-másik szervezet, amely nem valami régi keletű, hatálytalanná vált.

A beavatkozásra ezért semmi alap sincs.

Nem akarom azt állítani, hogy a Népszövetség kisebbségi szervezete nem szorulna reformra, de ha nem tudjuk bebizonyítani, hogy a szerződések a maguk egészében alkalmatlanok a kisebbségek védelmére, akkor

ha nem is veszedelmes, de legalább is nehéz volna a szerződések revíziója.

A kisebbségek a szerződések megszegését bejelenthetik a Népszövetségnek és a sérelmet szenvedett kisebbségek petíciót nyújthatnak be a népszövetségi tanácsához. A petíciókat három tagú bizottság vizsgálja felül, amely minden esetben jelentést tesz a tanácsnak. Ilyen eljárás nélküli a kisebbségi szerződéseket más célokra használnák ki, nevezetesen vallási propaganda célokra.

A városi tanács felfüggesztését követelték Noviszadon a többségi pártok vezetői

Kavarodás a noviszadi kábelgyár új építkezése körül

Noviszadról jelentik: A noviszadi kábelgyár körül újabb kavargás támadt, amelynek hullámai most a városi tanácsot fenyegették elborítással.

A noviszadi kábelgyár a világhírű Felten és Guillaume cég alapítása, 1924-ben Noviszadon gyárvállalatot létesített és a várostól nagyobb telket vett, amelyre a gyár épületét építette. A kábelgyár rövidesen elkészült és miután a megvett terület nem bizonyult elegendőnek, kérte, hogy a kábelgyár és a Zikmund gyár között levő üres területet, amelyen a szabályozási terv szerint utcát kellett volna nyitni, adja el neki a város. A város csak akkor határozta el az eladást, amikor meggyőződtek, hogy a szabályozási tervnek ez a része kivétel nélkül, mert a kábelgyár melletti ucca a vasúti töltésbe torkolna. A város ezután hozzájárult az eladáshoz, de a belügyminiszter ezt csak úgy nyagya jóvá, ha a város megváltoztatja a szabályozási tervet és a tervezett utcát kihagyja. A város ennek is eleget tett és ezután a kábelgyár megkapta a telkét.

A kábelgyár néhány héttel ezelőtt hozzáfogott az eladott volt utcarész beépítéséhez. Ekkor derült csak ki, hogy nem kapta meg a megtörtént telekeladásról szóló írásos szerződést. A város a gyár felszólítására ezután kiadta a szerződést, de ebben olyan kikötéseket talált, amelyeket a gyár teljesíthetlenné tart. A kábelgyár kérte a sérelmes feltételek kihagyását és így került es a kérdés a májusi közgyűlés elé. A városi tanács a kérelem elutasítását javasolta, míg a gazdasági bizottság egyenesen azt indítványozta, hogy tekintettel arra, hogy a kábelgyár nem

tett eleget szerződéses kötelezettségeinek, vegye vissza a város a telket. A májusi közgyűlésen csak a városi tanács javaslata került tárgyalásra és a végülkült hosszúságu napirend letárgyalásánál, elkorülte a bizottsági tagok figyelmét az a körülmény, hogy az előadó nem terjesztette elő a gazdasági bizottság javaslátát. A közgyűlés hozzászólás nélkül egyhangulag elfogadta a tanács javaslátát, amely elutasítja a kábelgyárnak a feltételek enyhítésére vonatkozó kérelmét.

A kábelgyár a közgyűlés után, kénytelen-kelletlen elfogadta az eredeti szerződésben felsorolt feltételeket és azóta a saját nevére vezettette át a volt városi területet. A kábelgyár, miután most már a szerződés formailag is rendben volt, építési engedélyt kért, amit a mérnöki hivatal meg is adott és szerdán délelőtt kellett volna az építési engedélyt írásban kikézbcsíteni a gyárnak. Ehelyett szerdán váratlan bonyodalom állott elő, amennyiben a többségi pártok néhány vezetője felkereste a polgármesterhelvettest, akinek szemrehányást tettek, hogy a legutóbbi városi közgyűlésen az előadó nem is terjesztette elő a gazdasági bizottság javaslátát és így a közgyűlés nem volt helyesen informálva. A polgármesterhelvettes biztositotta a megjelent pártvezéreket, hogy csak elnözséről és személyesre szándékoságról nem lehet szó, de ez sem nyugtatnia meg a rögtönzött értekezleten résztvett városi képviselőket, akik az egész városi tanács felfüggesztését követelték és csak később enyhítették ezen kívánságukat, amikor a mulasztást elkövetett városi tanácsnokok felfüggesztésével érték be. Végül azonban ettől a

követeléstől is elállottak és abban állapodtak meg, hogy a kábelgyár ügye újból közgyűlés elé kerül, amely azután határozni fog a gazdasági bizottság fenti javaslata tárgyában is.

A kábelgyár vezetőségét elkégyetlenítette ez a folytonos herce-hurca és azazal a tervvel foglalkozik, hogy székeljék és gyárvállalatát Beogradba helyezze át, ahol több megértést tanúsítanak iparvállalatok iránt.

HIREK

Esőt, esőt!

Fohdszra nyílnak a szívek, könyörögnek a szemek, rimádkodnak a földek, a tüztől megtorpannak az erdők, száraz kutak kiabálnak a magasság felé, posványos vizek rémületet gőzölögnek ki, az arató, a napszamos lúzcserpes szárdán könyörgés szivárogo ki: esőt, esőt, esőt!

Az égboltozat, mint a parázs, a Nap, mintha pótolni akarná az elmulasztó percekét, kegyetlenül, dusan, gazdagon szikrázik a villogó kék tokban. A szem a látóhatárt kutatja: sehol egy égi csónak, a felhők mind elusztak észak felé. A város, mint egy kattan: dülledt szemű emberek kocognak az aszfalton és minden talpalattnyi hüvös helyet sietve lefoglalnak, mint az adóvégrehajtó az ingósdogokat. A fák és a házak sovány árnyékába takaróznak azok, akiket ide láncoolt a város. Láttam egy csapat embert: az utat kövezték. Az arcukon patlanásig feszültek az erek. A kövön veszesen csengett a kalapács: szinte lánogoltak. Koldus ingükön átvért az izzadság, feketére perzselt karjuknál csak a gondolatuk volt feketébb. Belegörnyedtek a porba és kopácsoltak szorgalmasan. Mögöttük jött az autó: fehér ruhás, sportsapkás kirándulók üttek benne. Porvédő szemüveg, nevetés, jókedv. A szíréna bőgött. Az utunkunk kicsit félrehajolt, de csak egy kicsit. A volannál ülő ur dühösen kiabált:

Nem tud felkelni és ha elűtöm!

A porszürke-ember valamit akart felelni, de a szája tele lett porral és benzinfüsttel. Köhögött és így a méltó válasz elmaradt.

A kukorica veszélyben van. A buza ömlik, itt az áldás, de a gazda csüggedt. A tengerisárgult, pedig még satnya, letletlen. Nagyon kellene az eső! mondja a Falu. — Bizony kellene — mondja a városi polgár a süppedő aszfalton és a bokdíg erő porban. A cukrdszdkban, kávéházakban hihetetlen mennyiségben fogynak a hűsítő italok. A labilis májust és juníust tartós, torró július váltotta fel. A száraz idő kellett az aratásig, de már legtöbb helyen learattak és folyik a cséplés. A fákrol tonnyadt, sárga levelek peregnek le — mint ősszel. Benán mozog az élet, suta a kedv, nyugtózkodni, szunyadni szeretne mindenki, menekülni a zsibbasztó torrórság elől. Iljenkor legjobb felkutatni az Észak Sarkot.

Nem is esoddlom, hogy az az édes, középen fésült ledny elszunyokált a vilamosban. Melege volt, pedig oly lengén volt öltözve, de oly lengén és oly fiatal, oly üde volt teszes, tapadó bluzában, térde fölé csusszant szoknyájában. Senki se nézte. A tekintet fáradtan szaladt végig barna nyakán, a kíváncsi pislantás gözzé vált a melegben. Nem vették észre szépségét és a szája torrórságát. Totál uborkaszegén.

Esőért könyörög a sziv, esőért kiabálnak a földek. A kutak torka száraz és erdők égnek a melegben. Gyilkol ez a nyár. A tengeren túl emberek szive pattan szét a tüztől, a vér tellorr és ki akar törni a testből. Gyilkol a Nap, az élet forrása, a minden jónak kuttelje.

Fohdszkoznak a tanyák, a pajták, az órszdgutak vándorai, az uccasarkok koldusai, a föld gyerekei:

— Esőt, esőt, esőt!!

Szegedi Emil

— Az osztrák kormány beterjesztette a parlamentnek az új lakástörvényt. Bécsből jelentik: A kormány beterjesztette a parlamentnek a lakástörvényt, amely a lakók jelenlegi védelmét fokozatosan megszünteti. A lakások a javaslat szerint 1904-ben szabadulnak föl teljesen. A szociáldemokrata párt éles harcra készül a javaslat ellen, amelynek tárgyalását csak ősszel kezdi meg az osztrák parlament.

— Éhségstrájkot kezdtek egy németországi fegyház politikai foglyai. Berlinből jelentik: A Sonnenburgi fegyház politikai foglyai, számszerint husz kommunista és öt jobboldali éhségstrájkot kezdtek, hogy az amnesztiát sürgessék. A közönséges rabok szintén csatlakoztak a strájkhoz. A birodalmi igazságügyminiszter elrendelte a vizsgálatot.

— Calles kormánya tovább üldözi az egyházat. Mexikóból jelentik: A titkos rendőrség egy magánházaiban kutatást tartott és ötven katolikus hívőt, köztük több papot letartóztatott azzal az ürüggyel, hogy a házaiban oltárt és kegyzsereket találtak, amelyek mise tartására alkalmasak. A letartóztatottakat a vallási törvény értelmében szigorúan meg fogják büntetni.

— Lázasan készülődnek a franciák új repülési rekord föltállítására. Párisból jelentik: A franciák fölbuzdulva a német és olasz pilóták sikerein, nagy nekilendüléssel rekordteremtésre vetették magukat. A Liberte összefoglaló kimutatást közöl a készülődő rekordot teremtő vágyó francia pilótákról és az idegen pilóták által vezetett startoló francia repülőgépekről. Főképpen a Páris—Newyork utvonalon dominál terveikben. A gyorsasági világrekord megdöntésére azonban kevesen pályáznak.

— Nagy vasúti szerencsétlenség Németországban. Erfurtból jelentik: A Weimar—Berka—Blankenhain-i egyvágányú vonalon egy Weimarból érkező személyvonat összeütközött egy mozdonyal. A mozdony és a személyvonat mozdonya kisiklott. A heves összeütközés következtében tízenyolc utas súlyosan megsebesült. Az anyagi kár is jelentős.

— A főispánlátogatás epifógusa. Szentáról jelentik: Raics Szyetiszláv beogradi főispán — mint a Bácsmegeyi Napló közölte — egy héttel ezelőtt Szentán volt hivatalos látogatáson. A főispán felhasználta az alkalmat és az ugynevezett nyomortanyákon a helyszínen tanulmányozta a munkanélküliséget. Az ipartelepen több asszonyt kikérdezett. Az asszonyok elpanaszolták, hogy nincs aratómunkájuk, férjeik betegek, rokkantak, gyermekeik éheznek és mégsem kaptak városi segítyt, pedig — mint mondták a főispánnak és a társaságában levő polgármesternek — olyanok is kaptak, akiknek van öt hold földjük is. Györgyevics Szlobodán polgármester a főispán eltávoztása után nyomban vizsgálatot indított ebben az ügyben. Megállapította, hogy a minisztérium mindössze fél vagon buzát utalt ki a kért hét vagon helyett a városi szegények számára. A bizottságnak, amely a segélykiosztást intézte, öt tagja volt: Vergies Szlávko rendőrfőkapitány, Taraszor Vaszilje járási gazdasági felügyelő, Megyeri István, Gordán Sándor és Balla Orbán képviselők. 129 család kapott 36—36 kilogramm buzát. Azok kaptak a segélyből, akik a főszámvevői listán mint legszegényebbek szerepeltek, akik a várostól naponta huszonöt dinár segélyben részesültek. A polgármester ezután is felkéri az érdekelteket, hogy akiknek tudomása van arról, hogy ha illetéktelenül felvette egyesek — arra rá nem szoruló — buzasegélyt, azt neki jelentse be, mert példásan akarja az esetleges visszaélést megtorolni.

— A noviszadi Darányi-telepi iskolaépület. Noviszadról jelentik: A városi iskolaszék szerdán Lakics János polgármesterhelyettes elnökletével tartott ülésén foglalkozott a Darányi-telepi iskolaépület kérdésével és nem fogadta el dr. Ilies Brankó orvos ajánlatát, aki 840.000 dinárért az iskola céljaira megvételre kínálta a telepen levő szanatóriumát. Az iskolaszék egyes tagjai, elítélte a megvételt, mert a szanatórium nem a Darányi-telep közepén van és mert oda az iskolás gyermekek csak a síreken át jutnak el és így szerintük iskolacélokra nem alkalmas.

LEGUJABB

Drámai részletek

a Malgreen-csoport szenvedéseiről

Moszkvából jelentik: A Krasszin orosz jégtrórá által megmentett Marjano és Catti félig már megfagyott és az éhségtől mindkettő hosszabb időre eszméletét veszítette. Marjano egyik lábát amputálni is kell. Mikor a Krasszin matrózai értük mentek, egyik sem tudott egy szót sem szólani. A szerencsétlenek órák hosszat heverték eszméletlenül a Kraszsin fedélzetén, míg végre magukhoz tértek és lázas, szagotot szavakban

elmondották borzalmas szenvedéseik történetét. A kis expedíció leirhatatlan kinokat állt ki. Mikor Malgreen meghalt, leültek a holtteste mellé és várták a halált. Az orosz repülőgép első megjeleneésekor azt hitték, hogy északi sarkfény játszik velük és csak akkor hitték szemeiknek, amikor a gép öt kört írt le. Malgreen haláláról még nem mesélték semmit Marjano és Catti, akiknek állapota a kiállt szenvedések folytán súlyos.

Demokrata vélemény az új kormányról

Beogradból jelentik: A demokrata párt egyik beavatott vezető politikusa munkatársunk előtt csütörtök este a helyzetéről a következőket mondotta:

— Hogy az ugynevezett semleges kormány a parlamenttel dolgozik-e vagy sem, azt még nem lehet tudni. Ez a kormány dolga. Az azonban bizonyos, hogy amennyiben a parlamenttel dolgozni akar, teljesen paradox helyzet áll elő. Ezt a kormányt ugyanis a parasztdemokrata koalíció kívánságára nevezték ki a parlamentbe, viszont a volt kormány többsége támaszkodhat csak ami a választásokat illeti, meggyőződésünk szerint egyáltalában nem lesznek választások. Ennek a kormánynak a ki-nevezése balszam a horvátok sebére és ha a seb valamennyire begyógyul, akkor majd visszaállíthatják a normális politikai állapotokat.

— A jövő szezon filmujdonságai. A mozikk, most nyár közepén készülnek a jövő szezonra s minthogy a film egyre nő népszerűségben, a közönség széles rétegeit is élénken foglalkoztatja, hogy mik lesznek a jövő filmszezon sikerre számítható újjdonságai. Ebben a tekintetben tájékoztat az az élvezetes cikk, amely a Bácsmegeyi Napló vasárnapi Könyv—Film—Radio mellékletének körteében a jövő filmszezon slágereiről ad hírt. A filmrovatban még a következő érdekes és aktuális cikkekre hívjuk fel a figyelmet: Ha a film beszélni kezd — Négy világhírű sztár életveszedelemben. — A becskeréki Nagy Kató. — A Könyv—Film—Radio rovat fontosabb cikkei ezenkívül: dr. Kemény Ferenc: Vádirat a tudományok ellen. — Az író kihál. — Látogatás Krüszelyi Erzsikénél, a süket és félig vak költőnőnél. — Könyvismertetések. — A Bácsmegeyi Napló vasárnapi 52 oldalas száma egész tartalmában szenzációsan érdekes lesz.

— Furcsaságok. Két német tudós, Kapner és Jesiter, akik az édesvízi polipok életét tanulmányozták, egy cikkben érdekes jelenségről számolnak be. Az édesvízi polipok egy fajtája önmagát is megcsí, illetve egy testrészét. Ha ez a falánk állat nagyon éhez, akkor a csápját falja föl, mely után semmi-kép sem hiányzik neki. Miután elmúlik az éhség, a csónka polip tovább usz, ki a vízben és csápja annak rendje és módja szerint kinő. A furcsa művelet megismételhető. A természet mindig gondoskodik a pótlásáról. Olyan ez, mintha az ember a saját száját ehetné meg. Sajnos azonban a mi esetünkben a természet nem volt ilyen előrelátható, pedig ez a nagyszájúaknak milyen előnyt jelentene. Az Egyesült-Államokban van a világ legnagyobb szállodája, még pedig nem is Newyorkban, hanem Chicagóban. Építkezési költsége: 27 millió dollár. Minden felszerelési eszköze csak százozros számokban fejezhető ki. Egy amerikai lap közli az elképesztő adatokat: ennek a szállodának 60.000 törülközője van, 128.000 abrosza, 300.000 asztalkendője, 1.340.000 tányérja, 10.000 könyve a könyvtárban, 3800 telefonkészüléke és 3000 szobája. A dísztermében több, mint 3000 személy táncolhat kényelmesen és 10.000 ember fér el. Vajon melyik európai ember tudná élni ebben a csendes kis hotelben,

A Pravda csütörtök esti száma zagrebi jelentést közöl, amely szerint a Radics-párt vezetősége titkos ülésen elhatározta, hogy perszonaluniót fog követelni és ilyen értelmű instrukciókat adott a képviselőknek. Ezzel a hírrel kapcsolatban Pribicevics Szvetozár a késő este a következő nyilatkozatot tette:

— A Pravda minden nap szenzációt közöl, amelyek célja igen átlátszó. Az a cél az, hogy a szerbiai közvéleményt felingerelje a horvátok ellen. A mai számában azt a jelentést hozza, hogy június 9-én a Radics-párt vezetősége elhatározta, hogy perszonaluniót fog követelni. Magától értetődik, hogy ez a hír teljesen légből kapott. A horvát parasztpárt nem fog a független demokraták nélkül semmi háározatot hozni, még taktikai kérdésekben sem, hát még fontos elvi kérdésben.

— Perlík a hálókocsi-társaságot az égő luxusvonat utasai. Bécsből jelentik: Tavaly március tizenötödikén a Cannes—San Remo—Bécs-i luxusvonat Pávia és Milánó között hirtelen kigyulladt és az egyik hálókocsi, valamint a poggyászkocsi teljesen elégett. A tűz nagy pántkot okozott az utasok között, akik csak nagy ügyvel-bajjal menekültek az égő nagyakból. A vonat a nyílt pályán megállt és a két elégett kocsi lekapcsolták. A poggyászkocsival együtt a legtöbb utas börtöndjei a tűz martaléka lettek. A károsult utasok elhatározták, hogy kártérítést pert indítanak a nemzetközi hálókocsi társaság (Waggon-Lits) bécsi telepe ellen. Az országos polgári törvényszék ma tartotta meg az ügyben a perfelvételt. Az utasok összesen 414.509 shillinget (majdnem három és fél millió dinár) követelnek a hálókocsi társaságtól és előadták, hogy a hálókocsikban hiányoztak az oltó-készülékek, amelyekkel pedig a tüzet el lehetett volna folytatni. A hálókocsik személyzete a tűz kitörésekor épen vacsorázott az utolsó étezőkocsiban és nem zavartatta magát még akkor sem, amikor a vonat megállt. Ezzel szemben a társaság ügyvédje a perfelvételi tárgyaláson azzal védekezett, hogy a kocsi karbantartása az állami vasúttársaságok feladata, ezek felelősek a tüzőltó-készülékek hiányáért. A tűz azért terjedt oly gyorsan, mivel az egyik utas több száz méter film-tekeréset vitt magával. A személyzetet felelősség nem terheli és ezért a társaság a keresetek elutasítását kéri. A felek ügyvédek meghallgatása után a bíróság az érdekes perben tanúkihallgatásokat sé iratok beszerzését rendelte el.

— Elrendelték a vizsgálati fogságot az okirathamisító volt jegyző ellen. Noviszadról jelentik: Glumac Bogdan noviszadi vizsgálóbíró csütörtökön hirdette ki Szmajbegovics Izsák bácskakanovoszelói volt községi jegyző előtt a vizsgálati fogságot elrendelő végzést. Szmajbegovicsot a noviszadi hatóságok a vukovári csendőrség megkeresésére tartóztatták le, mert a volt jegyző az árvíz idején Plavna, Bácskonovoszelói és Bukinközségek kárára okirathamisításokat követett el. Szmajbegovics a vizsgálóbíró végzése ellen felfolyamodást adott be, amellyel pénteken foglalkozik a noviszadi törvényszék vádtanácsa.

Hová lett a tavalyi hó?

Ezt nem én kérdezem. Ellenkezőleg. Villon kérdezi, a gyilkos alanyi költő, aki áldozatainak szakszerű elintézése mellett ilyen című kérdések készítésére is tudott időt szakítani magának.

Hát hova is lett kérem szépen? Senki sem tudja. Érdekes. És talán itt lesz a magyarázata annak is, hogy a megboldogult villoni mondás szállóigévé avaszták. Az elmulás pityergős mélabuja érzékenykedik a tavalyi hóban, amellyel a nagyon nekikeseredett emberek szoktak visszaélni és a negyvenes évek veszélyei felé lépegető asszonyok, akik még kőrainak falájuk a bucsuzást az ifjuságtól.

Hova lett a tavalyi hó? Tegnap kerültem abba a kellemes helyzetbe, hogy megtudjam. Teljességgel véletlenül tudtam meg és most sietek nyilvánosságra hozni a megdöbbenően egyszerű megoldást. Valósággal Kolumbusz tojása az egész. Szóval:

A palicsi vadon egyik elhagyatott tisztásán ültek az ifjú és a leányzó. A fiú komor volt és mélabus, mint egy részvétnyilatkozat, a leányzó viszont ábrándos, akár egy Courts Mahler fölbőrbén.

Ültek a padon és épen azzal voltak elfoglalva, hogy elmerültek egymásban. Istenem ebben a kánikulában még egy forró vallomás sem hűsíti a lelkét, amely pedig megértésre számjazz...

Tehát némák voltak, miként a sirhalom és csak néha sóhajtottak egy-egy tengermélyet tisztán a forma kedvéért.

A leányzó csak egyszer szólalt meg. — Hova lett a tavalyi hó? — kérdezte mélan és nem is várt feleletet.

Ebben a pillanatban nyíltak szét a bokrok és mögüük a guruló fagyaltos ídítő körvonalai bontakoztak ki.

— Fagyalt — törte meg profánul az áhítatos csöndet a guruló ember.

— Hova lett a tavalyi hó — kérdezte még egyszer önmagától a leányzó.

A fagyaltos ijedten nézett rá. Mint akinek rájöttek a legföltettebb műhelytitkára.

Azután szó nélkül tovább gurult. Hát ide lett a tavalyi hó.

(de. jó.)

— Német turisták szerencsétlensége a Dunán. Oszijekről jelentik: Két német sportember, aki gummicsonakkal igyekezett a Dunán Konstantinápoly felé, csütörtökön Vukovár közelében szerencsétlenül járt. A gummicsonak összeütközött egy motorossal és a turisták a folyóba estek. A szerencsétlen emberek segélykiáltásait a part mentén haladók közül többen meghallották és a fuldoklók segítségére siettek. Hosszas küzdelem után sikerült mindkettőjüket a part-ra vonszolni, ahol elvesztettük eszméletüket. A szerencsétlenül járt turistákat kórházba szállították.

— Halálos szerencsétlenség Torzsán. Kedden a titeli származású Tibold István gazdálkodó kővékkel megrakott kocsián Torzsára igyekezett. A kocsirol néhány kéve lecsuszott és a kővek tejejen ülő gazda leesett oly szerencsétlenül, hogy a nyakát törte. Tibold a helyszínén meghalt.

— Százéves korában meghalt a mallidjosi csodaasszony. Mallidjósról jelentik: Mallidjós százéves korában meghalt Mátyus Rozália, akit magas kora miatt babonás tisztelettel övezett körül a falu népe. Az öregasszony azzal vált híressé a környéken, hogy betegeket is gyógyított. Az idén töltötte be századik évét és keveset betegeskedett. Temetésén a fél falu ott volt s nagy tömeg kísérte utolsó útjára a község csodaasszonyát, a »mindentudó Roza-néni«, aki egyaránt specialista volt a beteg emberek és beteg tehén gyógyításában.

Ujdonság!

Subotican először, TERRASZ MOZI PALIC, a nagyvendéglő kávéházában, július 12 és 13-án, csütörtök és péntek este fél 9 órakor

U. 9

tragédia a világháborúból 7 felvonásban
Főszerepben: BABI DE UGOLJA SZER SAMA

— **Tornádók Amerikában.** Newyorkból jelentik: Richville városát és vidékét tornádóerejű szélvihar pusztította végig, amely megrengette az összes lakóházakat s az egész környéken tövestül kitépte a fákat. Nagy szélvihar vonult végig Ottawa és vidéke fölött is. A város közelében egy katonai táborban három személyt a villám agyonsújtott, a város több házáat pedig súlyosan megsértette.

— **Kalózok garázdálkodnak a kínai kikötőkben.** Singaporeból jelentik: A napokban az egyik kikötőben horgonyzó hajóra vámhivatalnokoknak öltözött banditák mentek föl és vámvizsgálat ürügye alatt megnézték a hajó rakományát. Mikor azt elég értékesnek látták, leteperték a meglepett legénységet és a hajófenékebe csukták őket, az árukat pedig csónakokon elszállították. Hosszu idők óta első eset, hogy singaporei vizeken kalózok garázdálkodnak.

Palié fürdő
Az új magánkabint az iszapfürdőben megnyiták. Bizán hölgyeknek parillan, uraknak páros napokon.
Az igazgatóság
5030

— **Kirabolták, amíg a szomszédban járt.** Csantavirról jelentik: Kedd este Sedlár József csantaviri lakos házába, amíg a gazda a szomszédban beszélgetett, valaki a kerten keresztül belopódzott és háromezer dinár készpénzt és nagyobb mennyiségű ruhaneműt ellopt. Mire a házbeliék hazajöttek, a lakást feldulva találták. A csendőrség és rendőrség megindította a nyomozást a tolvaj kézrekerítésére.

— **A szubotícai Lloyd társasvacsorája Palicson.** A szubotícai Lloyd szombat este Palicson, a kisvendéglőben társasvacsorát rendez az egyesület tagjai számára. A vacsorán résztvesz Manojlovics Dusán Szubotíca város főispánja.

Modern férfiruhaszabásati tanfolyamra
helybéli jelenkezöket jul. 16-iki, vidékieket aug. 6-iki kézzel felvessz.
Futó Tamás
szabómester Subotica, T. rezilián ul. 3.
Cserkepac mellett. Népkörrel szemben

— **Tüzek Bácskopetrovoszelőn.** Bácskopetrovoszelőről jelentik: Tripolszky János petrovoszelői háztulajdonos házában lakó Balassa Antalné szegény napszámosasszony kisgyermekét felügyelet nélkül magukra hagyta. A gyermekek főzőcskét játszottak és meggyújtották a disznóolat. A tüzoltók csak nehezen tudták lokalizálni a tüzet. Ugyanaznap a Tiszaháton lévő gabonakereszték kigyulladtak az aratók vigyázatlansága folytán. Az egyik kereszt mellett feküdt Hanák Sándor aratómunkás három hónapos csecsemője, aki könnyebb égési sebeket szenvedett. A tüzet eldobott cigarettavég okozta.

— **A Mi Világunk vasárnap megjelenő számának tartalma:** A rokkantsegély nem égi manna. Földesdy József: Gondolatok. Eugéne Monfort: A beteg szívek. Kristály István: Oroszország. Heinz Vilmos: Ellentmondás. Hírek A Mi Világunkból.

Fürdő-trikók
leszállított árban
7002
kerültek eladásra
Beck Jenő
kötött- szövöttárugyár, Rudéva u. lica

— **A szubotícai Francia Klub megünnepeli július 14-ikét.** Július 14-ikén, a francia nemzeti ünnep napján a szubotícai Francia Klub nagyszabású ünnepélyt rendez. Délelőtt tizenegy órakor a Nemzeti-szállóban levő klubhelyiségben ünnepélyes fogadtatás lesz, este pedig a palicsi nagyvendéglő terraszán tűzijátékkal és velencei éjjel egybekötött táncmulatságot rendeznek. A klub vezetősége kéri a tagok és az egyesület barátainak minél nagyobb számban való megjelenését.

— **Fegyelmi indítanak Párisban a válópöri szabálytalanságot elkövető hivatalos személyek ellen.** Párisból jelentik: Párisban nagy igazságügyi botrányt tört ki. Az igazságügyminisztérium által megindított hivatalos vizsgálat kiderítette, hogy törvényszéki személyek és ügyvédek összejátszottak és súlyos válópöri visszaéléseket követtek el, amennyiben a külföldiek, különösen gazdag amerikaiaknak válását olyan módon könnyítették meg, hogy a válófeleknek lakóhelyét nem létező párisi címeken jelentették be és tartották nyilván. Az igazságügyminisztérium két ügyvéd, két törvényszéki szolga és egy törvényszéki irnok ellen megindította a fegyelmi eljárást. Ügyvédek esetenként 5000 frank honoráriumot kaptak. Az 1927. esztendőben a külföldiek nem kevesebb, mint 142 válópört bonyolítottak le ilyen szabálytalan módon a párisi törvényszéken.

— **Visszavonták a Braun Ottó fejére kitűzött jutalmat.** Leipzigból jelentik: A leipzig főállamügyész visszavonta a moabiti fogházból április 11-én megszökött Braun Ottó kommunista agitátor és író elfogatására kitűzött ötezer márka pénzüjalmat, mivel kétségtelen megállapítást nyert, hogy Braun és a szökésben neki segédkezőt nyújtó Benario Olga hivatalnoknőnek sikerült külföldre menekülnie. A többi intézkedés a szökevények elfogatására természetesen érvényben maradt.

— **Öt napig étlen-szomjan koporsóban fekiútt egy szerelmes legény.** Különös gyilkossági kísérlet történt a Nagybocksóban. Hrenjuk Péter vasúti kézbesítő orvul megtámadta Vorocska Mihályt és késével többször a hátába szurt, azután megszökött. Hrenjuk Péter román katonaszökevény volt, aki néhány év előtt került Bocskóra, ahol a vasutnál mint kézbesítő kapott alkalmazást. Hrenjuk beleszeretett Votocska Mihálynéba, aki férjétől különváltan élt. Az asszony nem viszonzta a kézbesítő szerelmét, azonban udvarlását szívesen vette. Amikor Hrenjuk megtudta, hogy az asszony csak játszik vele, buskomorságba esett. Egy koporsót vásárolt magának és napokon keresztül abban fekiútt. Az egész falu csodájára járt, mert a meghibbant agyu kézbesítő sem ételt, sem italt nem vett magához. Négy-öt napig fekiútt Hrenjuk a koporsóban, azután kiszállt és az asszony lakására ment. Észrevétlenül lopózott a házba. Mikor a férfi az asszony közelébe ért, kését többször Votocskané hátába szurta, azután elszökött. A súlyosan sérült asszonyt a szomszédok találták meg vértócsában fekiúdvé. Azonnal orvosi segélyben részesítették, állapota életveszélyes. A merénylőnek nyoma veszett. Valószínűleg Romániába szökött vissza.

— **Noviszadon a város újabb házlyeiket ad el.** A városi tanács július hó 20-ikán nyilvános árlejtés útján a Kiszácsi-uton levő nyolc házlyelet négy-szögölenként 60 dinár kikiáltási áron eladja. A telkek 195—224 négyszögöl területűek.

— **Huszmillió lej e'sikkasztása miatt Bécsben letartóztattak egy szatmári kereskedőt.** Szatmárról jelentik: Szatmáron és környékén nagy feltűnést keltett az a Bécsből érkező jelentés, hogy Markovits Lipót, a Markovits Lipót és Fia szatmári gyarmatáru ügynökség főnökét Bécsben letartóztatták. A letartóztatást a bécsi államügyészség fogantatosította az Osztrák Egyesült Ultramarinyarak feljelentésére, amely cég azzal vádolja Markovitsot, hogy másfélmillió lejt elikkasztotta. Markovits Lipót kihallgatása során azzal védekezett, hogy nem követett el sikkasztást. Az Osztrák Egyesült Ultramarinyarak képviselőiben és megbízásából Romániában inkasszált bizonyos összegeket, amely összegek megtartására joga volt, miután a bécsi céggel elszámolási viszonyban van. Markovits letartóztatásának hírére ugy Bécsben, mint a szatmári törvényszéken a feljelentések lavinája indult meg a Markovits Lipót és Fia cég ellen. Az érdekeltek becslése szerint körülbelül huszmillió lejjel érdekeltek az osztrák és német festékgyárak a szatmári cégnél, amelyek erre a hatalmas követelésre csak csekély, lombardkölcsonnel terhelt fedezete van.

— **Halálozás.** Noviszadról jelentik: Szerdán Noviszadon meghalt Balog János volt városi bizottsági tag, a háboru előtt a függetlenségi és negyvennyolcas párt alelnöke, a református egyházközség gondnoka. Balog János évek óta betegeskedett. Csütörtökön temették nagy részvét mellett.

— **Noviszad uccakövezésre kölcsönt vesz fel.** Noviszadról jelentik: Noviszad város rövidesen megkezdí az Arhimadrita Rájics, Tóth Kálmán, Toldy köz, Bela Njiva, Temerini, Vojvoda Bojovics uccák és a Szveti Jovan-tér kikövezését. A kövezési munka 1.870.000 dinárba kerül. A város a szükséges pénzt a városi alapokból kölcsönképen fogja felvenni.

— **Meghalt Trockij leánya.** Londonból jelentik: Rigai jelentés szerint Trockij leánya tüdővészben meghalt és Trockij maga is súlyosan megbetegedett.

Dr. Vécsel Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bőrápolás, villany- és kvarcfénykezelés. Lakás: Trg Ciril i Metod 5. I. Tel. 539.

Szenvedő nőknél a természetes »Ferenc József« keserűvíz könnyű, erőködés nélkül való bélkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több alapvető megalkotója írja, hogy a »Ferenc József« víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

KÖZGAZDASÁG

Zagrebből jelentik: Zagreb város tárgyalásokat folytat egy jugoszláv bankcsoporttal fél millió dolláros kölcsön felvételéről. A kölcsöntárgyalások előrehaladt stádiumban vannak és a város valószínűleg még az őz folyamán hozzájut a 28 millió dinárhoz. Ezt az összeget Zagreb különböző beruházásokra fogja fordítani.

Komlókereskedők konferenciája Celjén. Ljubljánából jelentik: A jugoszláv komlókereskedők Celjén konferenciát tartottak, amelyen elhatározták, hogy kért fogják a kormányt, hogy a jugoszláv komlóexportot támogassa. A komlókereskedők Mariborban egy komlóvizsgáló intézetet állítanak föl, amely minden külföldre irányított komlószállítmányt megvizsgál.

Hatvany Lajos báró bécsi adó-ügye. Bécsből jelentik: Amint ismeretes, Hatvany Lajos báró Magyarországra való visszatérése előtt Bécsben lakott, ahol néhai Erzsébet királynő lainzi villáját bérelte. Adóhátralékai ügyében 1922-ben megegyezést létesített a bécsi pénzügyigazgatósággal. Amikor 1925 áprilisában Ausztria és Magyarország között létrejött a kettős megadózást kiküszöbölő egyezmény, Hatvany Lajos báró a bécsi pénzügyigazgatóságtól 15.729 schilling visszatérítést kért. A pénzügyigazgatóság a kérelmet visszautasította azzal a megokolással, hogy Hatvany a kiegyezés következtetésében végérvényesen lemondott minden jövőbeli követeléséről. A végzéssel szemben Hatvany az alkotmánybíróshoz fordult panasszal. A per tárgyalását az alkotmánybíróshoz tegnapra tűzte ki, azonban tárgyalásra nem került sor, mivel Hatvany ügyvédje utján visszavonta a panaszt, illetőleg lemondott az összeg visszaköveteléséről. Ugy látszik szegény Hatvany Lajos ugy gondolkozik, hogy ha Magyarország számára kell vagyoni kártérítést fizetnie, jusson valami Ausztriának is.

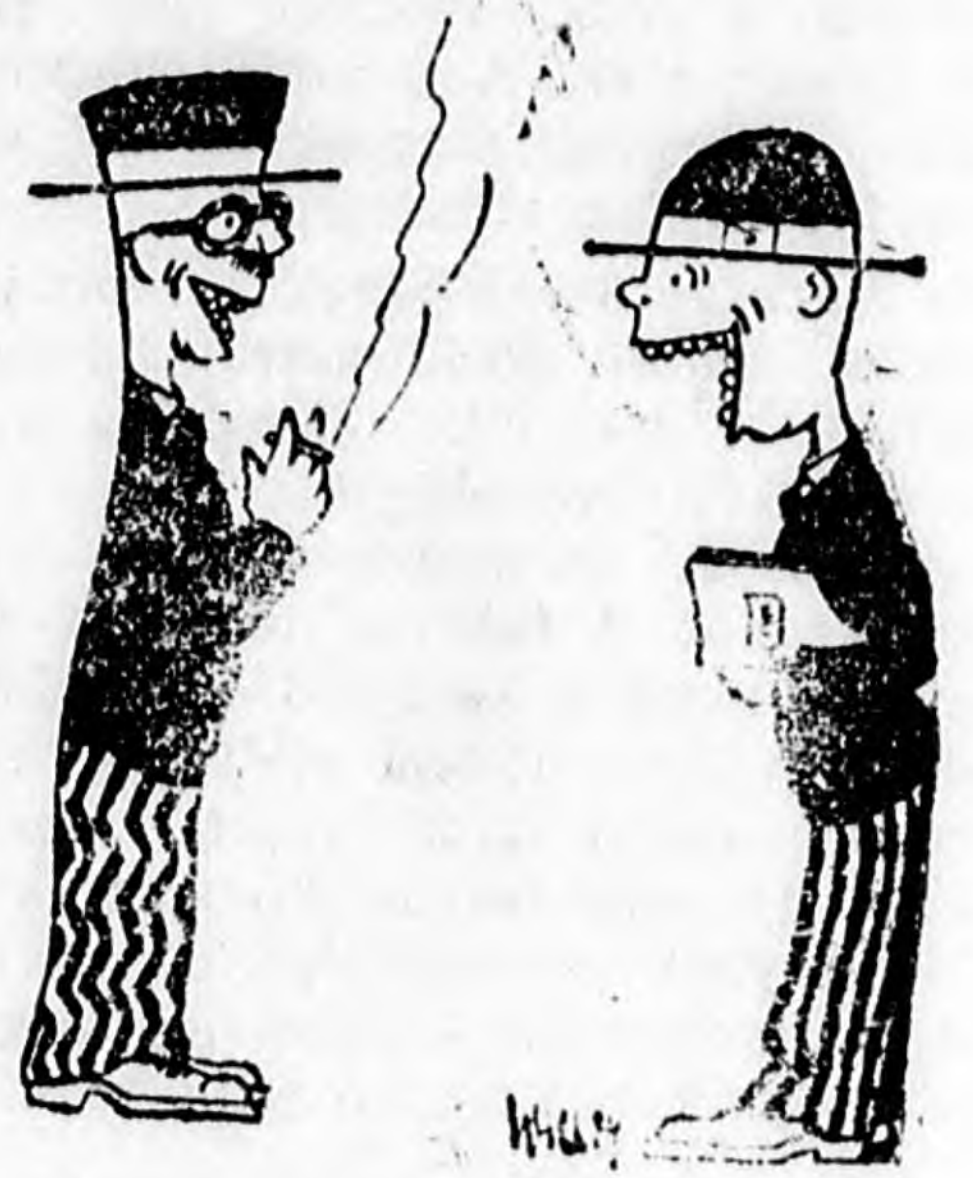
Csödtömegeladás kicsinyben. Horovitz Lipót kézműáru cég csödtömegéhez tartozó árukat a csödtömeggondnok a közadós üzleti helyiségében (Városi székház, huspiac) naponta délelőtt 8—12 óra közt kicsinyben való eladás útján értékesíti.

Az Egyesült Államok leggazdagabb részvénytársaságai. A Newyork Times érdekes statisztikát közöl a tíz leggazdagabb, leghatalmasabb amerikai részvénytársaságról.

Első helyen áll az acél tröszt 2.245 millió dollár alaptőkével. Utána következik a Southern Pacific Railroad 2.147 millió alaptőkével. Utána a Pennsylvania Railroad 1.819 millió dollár alaptőkével, majd a Standard Oil Company Newyorkban 1.536 millió dollár alaptőkével. Az Union Pacific Rail Road alaptőkéje 1.140 millió. Az Achinson Topekaé 1.071 millió, a General Motors Corporationé 915 millió. Utolsó helyen áll a milliárdos és világszerte híres autógyárosnak, Fordnak a részvénytársasága 800 millió dollárral.

E részvénytársaságok alaptőkének összege 15 milliárd dollárt tesz ki, mely egyébként az Egyesült-Államokban lévő magánvagyon egy ötödét alkotja. A statisztika arról is beszámol, hogy e részvénytársaságok bevétele 6 milliárd dollár s tiszta haszna évenként 800 millió dollár, majdnem 48.000.000.000 dinár. Ez is valami...

KINTORNA

— Érdekes. Egy halálra ítélt rab meg-nősült a fogházban.

— A könnyelmű!

— Miért volna könnyelmű? Neki már nem eshetik sok baja.

— Hogyne eshetnék. A szerencsétlen elesik a válás gyönyöreitől!...

*
Funkel urat a vonaton csodálkozva megkérdi egyik barátja:

— Különösnek találom, hogy csödbe mentél és mégis első osztályon utazol.

— Igen, mert ha másodikon megyek, minden hitelezőmmel találkozom.

*
Két férj beszélget:

— Képzeld! Egyetlen szóval megsértettem a feleségemet és most két hete nem szól hozzám.

— Óh, mondd meg nekem ezt a bűvös szót.

*
Három amerikai farmer minden három hónapban egyszer találkozik valahol a praireken. Egyébként egyedül élnek és vigyáznak a marháikra.

Amikor először találkoztak és lefeküdtek, egyszerre csak éjszaka megszólal az egyik:

— Azt hiszem, valahol egy kutya ugat. A másik kettő nem válaszol semmit, hanem tovább alszik. Ez is befelé fordul és tovább alszik.

Három hónap után, amikor megint találkoznak és lefeküsznek, éjfél tájban megszólal a második:

— Merre ugatott az a kutya? Megint nem válaszolnak neki egy szót sem, hanem tovább alsznak.

Ujabb három hónap után, amikor újból összejönnek, a harmadik jóval meszebb fekszik le.

— Ne haragudjatok, — mondja, — de nem szeretem a sok beszédet.

FILM

A Virradat reprise. Az elmúlt szezon legjobb filmjét, a »Virradat«-ot ujítja fel péntektől kezdve a Városi Mozi. Murnannak ez a művészi képe nyerte meg tavaly az amerikai filmverseny első díját és méltán, mert ennél szebb, hibátlanabb és költőibb film már rég nem került ki a filmgyárakból. A legnagyobb művészi értéket jelenti a »Virradat«, amelynek felújításával a Városi Mozi alkalmat ad azoknak is, akik a bemutatón nem látták, hogy gyönyörködjenek a művészi szépségű filmben.

SPORT

Csehszlovákia lemondja
a jugoszláv-csehszlovák mér-
kőzést

Zagrebból jelentik: A Jutarnji Listhez érkezett jelentés szerint a csehszlovák futballszövetség elhatározta, hogy a jugoszláv-csehszlovák válogatott mérkőzést lemondja. A mérkőzést eredetileg június 28-ikán kellett volna lejátszani Zagrebben, de a JNS a beogradi merénylet utáni napokat nem tartotta alkalmasnak a mérkőzés lejátszására és a terminus elhalasztását kérte a csehszlovák szövetségtől. A két szövetség megállapodott abban, hogy a meccset július végén játsszák le Zagrebben.

A most érkezett jelentés szerint a csehszlovák szövetség elhatározta, hogy a mérkőzést lemondja, mert nem áll rendelkezésére a hó végén megfelelő játékosanyag. Ebben az évben tehát a szokásos két jugoszláv-csehszlovák mérkőzés közül csak egyet tartanak meg, még pedig október végén Prágában, amikor a csehszlovák köztársaság fennállásának tízedik évfordulóját fogják ünnepelni.

A lemondásról hivatalos értesítés még nem jött Zagrebbá.

Mi történt a Radnicski
választmányi ülésén?

A noviszadi Radnicskiban dúló harc felözményeiről a klub vezetősége az alábbi helyreigazítás közlésére kért föl benünket:

— Folyó hó 10-ikén lapjuk 183-ik számában egyesületünkre vonatkozó közlemény jelent meg. Nem szívesen vesszük igénybe nyilvánosságuk figyelmét, de mitután lapjukat munkás tagjaink nagy számmal olvassák, kényszerítve vagyunk ezt megtenni. Kijelentjük, hogy a közlemény nem egyéb, mint rosszakaratu és erőszakos hangulatok azok részéről, akik szerény munkásegyesületünk ismert ellenségei. A közlemény állításai valót-

lanok és az igaz tényvallást meghamisítják. Választmányunk 15:2 arányban mondta ki idézett határozatot és az 5 tagból álló elnökség csak a végrehajtás módjait határozta meg. A munkásegyesületekben világszerte élő demokrácia lehetetlenné tesz minden kisebbségi erőszakot. Határozatunk egyesületünk túlnyomó többségének akaratát fejezi ki.

A nyilatkozatot Csauth Lőrinc ügyvezető alelnök és Spasics Bosko titkár írták alá.

A kizárt elnök, Frank József is küldött be egy nyilatkozatot, amelyben azt igyekszik bizonyítani, hogy őt azért zárták ki a Radnicskiból, mert a noviszadi klubközi béke érdekében fejtett ki tevékenységet.

Ezzel a két nyilatkozattal egyszermindenkorra lezárjuk a vitát és a válság likvidálását rábizzuk magára a Radnicskára azzal, hogy nyilatkozatokat többé nem közlünk.

Vasárnap játsszák le a másodosztályu döntőt. Vasárnap kerül lejátszásra a másodosztályu döntőmérkőzés a Villanytelep és Odzsaçi SC között. A mérkőzés, amely délelőtt kilenc órai kezdettel a Sand-pályán kerül eldöntésre, érdekesnek és izgalmasnak ígérkezik. Az odzsaçi csapat igen nagy játékerőt képvisel és a Villanytelepnek mindent bele kell adni a küzdelemben, ha győzni akar.

A SzAND évszázó vacsorája. A Sand szombat este a palicsi nagyvendéglő terraszán évszázó klubvacsorát rendez, amelynek keretében a játékosoknak kiosztják a bajnoki érmeiket. A klub vezetősége ezután is felhívja a klub tagjait és barátait, hogy a vacsorán való részvételüket előre jelentsék be Kunetz testvérek főtéri üvegüzletében, Weisz nővérek Szokolcska-uccai női fodrásztermében, vagy naponta délután 1—2 óra között a Beograd-kávéházban levő klubasztalnál. A vacsorán egy teríték ára 35 dinár.

A leszokváci Momcsilo noviszadi vendégcsereje. Noviszadról jelentik: A noviszadi Vojvodina szombaton a moravai kerület bajnokcsapatát, a leszokváci Momcsilo jóképességű együttesét látja vendégül. A vendégcsapat vasárnap

a Nakkal játszik. A vasárnapi meccset megelőzőleg a Pak és a Gradjanszki csapatai játszanak előmérkőzést.

A Szubotical Sport kerékpárversenye. A Szubotical Sport július 22-ikén nagy szabású sportnapot rendez. A sportnap bevételeiből akariák fedezni a Sport kiváló kerékpárversenyzőinek, Szántó Istvánnak amsterdami útját, akit a szövetség kijelölt az olimpiára. A sportnap keretében futballmérkőzést, atlétikai és kerékpárversenyt bonyolítanak le.

A magyar vízilóok győzelme Nürnbergben. A magyar víziló-válogatott, amely vasárnap Párisban Franciaország válogatottjaival játszik, szerdán Nürnbergben mérkőzött a város válogatottjaival. A magyar csapat 6:0 arányban győzött.

TŐZSDE

Zürich, július 12. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.315, London 25.245, Newyork 519.07, Brüsszel 72.35, Milánó 27.175, Madrid 208.95, Amsterdam 85.525, Berlin 123.77, Bécs 73.185, Szófia 3.745, Prága 15.3825, Varsó 58.175, Budapest 90.485, Bukarest 3.18.

Szentai gabonaárak, július 12. A csütörtöki piacon a következő árak szerepeltek: Buza augusztusi szállításra 240—245 dinár, duplikát kasszával 250 dinár, tengeri morzsolt 300 dinár, újrapa 180 dinár, újzab 150 dinár, újrozsa 210—220 dinár, heremag 2000 dinár, repce 350—360 dinár, burgonya 250 dinár, bab 300 dinár, örmények: nullás liszt 535 dinár, nullás liszt g 535 dinár, kettes főzöliszt 515 dinár, ötös kenyérliszt 485 dinár, hetes 355 dinár, nyolcas 270 dinár, korpa 260 dinár, komló-dara 280 dinár. Irányzat: változatlan.

Budapesti gabonatózsde, július 12. A gabonatózsden a buza és a rozs tovább olcsóbbodott, a tengeri és a zab irányzata szilárd. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza októberre 28.70—28.84, zárlat 28.80—

28.84, márciusra 30.82—30.98, zárlat 30.92—30.94, rozs októberre 24.98—25.12, zárlat 25.10—25.12, márciusra 26.62—26.80, zárlat 26.76—26.80, tengeri júliusra 29—29.32, zárlat 29.32—29.36, augusztusra 29.50, májusra 25.46—25.60, zárlat 25.60—25.68. A készárúpiacon: Buza 28.25—28.70, rozs 24.35—24.50, árpa 23.50—23.75, repce 43—43.50, tengeri 28.75—29.05, zab 30.50—31.50, korpa 23.75—24.

Budapesti értéktőzsde, július 12. Magyar Hitel 84.1, Osztrák Hitel 47.2, Kereskedelmi Bank 115.5, Magyar Cukor 163, Georgia 15, Rimamurányi 104.5, Salgó 678, Kőszén 806, Bródi Vagon 33.7, Beocsini Cement 232, Nasici 175, Ganz Danubius 160, Ganz Villamos 132, Athenaeum 34.7, Nova 50, Levante 21.2, Pesti Hazai 214. Irányzat: lanyha.

Budapesti állatvásár, július 12. A vágómárhavásárra 622 állatot hajtottak fel. Árak kilonként: Ökör jobb 100—116, kivételesen 120 fillér, közepes 78—98, gyenge 56—76, bika jobb 106—114, kivételesen 116, közepes 98—104, gyenge 88—96, bivaly 55, tehén jobb 98—108, kivételesen 112, közepes 74—96, gyenge 56—72, kicsontozni való marha 40—54, növendékmarha 64—104 fillér. A sertés-piacra 1870 állatot hajtottak fel. Árak kilonként élősúlyban: Könnyű sertés 1.69

Bécsi pótvásár, július 12. (Josef Saborsky & Söhne, Wien St. Marx jelentése.) Felhajtás: 320 szarvasmarha, 255 zsirsertés, 1348 hussertés. Irányzat: sertés 10 garással olcsóbb.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 302 (—10), Apatin 392 (—12), Bogojevó 388 (—12), Vukovár 328 (—8), Palánka 311 (—11), Noviszad 310 (—10), Zemun 212 (—8), Pancsevo 198 (—10), Szmederevo 294 (—9), Orsava 254 (—5). Dráva: Osziyek 194 (—6). Száva: Mitrovica 114 (—4), Beograd 150 (—12). Tisza: Szentta 120 (—20), Becsej 120 (—18), Titel 286 (—14.)

ERŐS MÁTYÁS
MESTERSÉGE

TAMÁS ISTVÁN regénye

— Fárasztó, mi?
A lány felpillantott:
— Eléggé. De már megszoktam.
Mégköpdöste a kissé már beszáradt cipőkrémet pépes, hófehér nyálát belekente a szurto fénymázba, mint a Kőmives Kelemen a malterba a vért és szorgalmasan dörzsölte tovább a cuggoscipő orrát.
— Mióta szolgál itt? — diskurált Mátyás.
A lány elmélázott:
— Nem is tudom pontosan. Régen.
— Nem láttam még eddig.
— Tegnap jöttem vissza.
Mátyás kifordult a kannával, mert a belső szobák felől ágyreccsenést halott. Aztán hogy ismét visszatért, tovább folytatták a beszélgetést. Schröder ur horkolásának az árnyékában.
— Sokat szekirozza az öreg?
— Nem mondhatnám, elég jól kigyüvök vele.
— Persze — biggyeszti le a szája szélét Mátyás — mondják, a vén csibész szereti a szép lányokat!
— Azt hiszem engem is kedvel.
— És ennek maga örül? — képedt el a fiu.
A lány nagy, nyílt tekintettel:
— Igen, mért ne örülnék?
Mátyás valami keserű grombaságot akart mondani, de az utolsó pillanatban mégis lenyelte, káromkodott egy kurtát és köszönés nélkül kifordult az ajtón.
— Cselédke — mondta magában — kis mesztra.

Hogy leszállította a kellő vízmennyiséget és visszatér a kutról, lovagiasan kitépte a lány ke-

zéből a sáros bakkancsokat és dühödten fenyegetni kezdte. Beszélgetni szeretett volna, faggatni és kinozni, de a lány eltűnt mellőle egy mellékajtón.

— Biztos benn vakarja a hátát a vén gazembernek — gondolta magában és undorral tekintett a hálószoza felé.

— Az ilyen gazdag svábnak mindent szabad — morfondirozott tovább — egész háremet rendezett be magának!

Feje fölött a szögön Damokles kardjaként egy nagy bárd lógott. A falon ragyogó tepsik, tarka tányérok, gyaluk, sziták, példás rendben és tisztaságban.

Széles jókedvvel beállított a mosóné is.
— Ejha, már a kondérban a víz? — lelken-dezett elismeréssel.

— Igen, a cselédlány segített...
A mosóasszony fogait csattogtatva kacagott:

— Nem cseléd az lelkem! — és diadallal, hangjában némi rosszalással, hogy hogy lehet ilyesmit nem tudni, zugta — az Ulrik ur leánya! Tegnap jött vissza Drezdából, a nevelőintézetből.

*

»Isten áldja a tisztas ipart!« ez a jelmondat csüngött az iroda falán egy goblenbe himezve. Ulrik urnak vizavi tarka olajnyomat szomorodott, amely a születéstől a halálig vezette végig a balga embert és más nemes szimbólumok, melyek Schröder ur emelkedett lelkéről voltak hivatva tanuskodni.

— Édes fiam!
Ilyen kenetteljesen becázta a munkásait.

Azokat, akiről megtudta, hogy benn vannak a szocialista pártban, alattomban üldözte, de nyíltan nem mert ellenük fellépni, mert félt, hogy a szocialista városi rezsimmel gyűlik meg a baja. Büszkén hirdette, hogy ő is szocialista, de persze keresztény szocialista, amely az egyetlen üdvözítő kiút a politikai és gazdasági kátyuból. Rajongott a pacifizmusért, mert a háboru alatt féltévi szünetelt az üzeme és akár-hogy kapálózott ellene, mégis elrekvirálták nyersáru készletét. Örjögött a dühötől pokolba.

kivánta az egész k. u. k. hadvezetőséget és titokban annak a reményének adott kifejezést: bárcsak elveszitenék a háborút, hogy az uristen, ha van még benne némi igazságos érzés, így álljon bosszút az elrabolt nyersanyagért.

De azért irigyelte Weisz Manfrédot, a virágzó csepeli lőszergyárért és keserűen sóhajtva, mondogatta, hogy manapság ez az egyetlen jó üzlet. Ha biztos lett volna benne és ha valaki garantálja neki, hogy a háboru még soká elhúzódik, ő maga is áttér a srappell gyártásra.

Mikor pénzt inkasszált, gondosan utána számolt, megnyalozott ujjakkal és gyönyörűséggel nyalta-falta a bankók izét illatát. Ha nem hiányzott semmi, akkor is gyanavodva nézett az inas-kára:

— Biztos nem maradt semmi a zsebedben?
A leragasztott borítékot előbb körülmenyes vizsgálat alá vette, hogy nem-e bontották fel agyafurt módon és újra leragasztva adták csak át neki. Mindig keveselte a pénzt.

— Nem furcsa — tűnődött — ez a pár darab rongy kétszáz korona!

A villanykörték védőhálóval voltak a meynyezethez erősítve, hogy »valaki el ne lophas-sa«. Az e tekintetben számbajöhető valaki csak Annuska volt, a kövér írodista kisasszony, aki egyszemélyben gépirója, levelezője, könyvelője és kifutója is volt, ha éppen nem akadt ráérő inas. Hogy miből hizott olyan dundusra Annuska, az máig is rejtély. A fizetése minimális. A kisasszony azt állította, hogy ezer korona, de ezt csak azért mondta, mert szégyelte, hogy nyolcszázért robotolt Schröder ur büroájában. Itt minden sarok a magántulajdon szentségét zengte. A falon nagybetűs leltárak tartották számon az utolsó csavarszeget is, amely mind kizárólag Ulrik ur tulajdona. A tűzálló pénzesláda volt egyúttal a frigládája is, amellyel sirig tartó szövetsége kötött. Szerette a stréberket, saját ifjuságát látta visszatükröződni bennük. Mindent abból a szempontból ítélte meg, hogy hasznos-e az ő számára, kereshet-e rajta, vagy legalább más valakinek hajt-e hasznot. Az ilyenre aztán azt mondta »derék fickó, életre-való ember lesz belőle«.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Sírköavatás

Istenben boldogult férjem sírkövének felavatása folyó hó 15.-én, vasárnap dél-előtt 9 órakor fog a noviszádi zsidó temetőben végbemenni, amelyhez rokonait, barátait és ismerőseit ezuton tisztelettel meghívja

Özv. Fischer Sándorné
Novisad

6949

A Bácsmegeyi Napló 1928. szeptember 1-től kezdve tíz hónapon keresztül hat kisebbségi diáknak biztosít élelmezést és lakást. Erre az időre Szuboticán, a központtól nem távol

két egymásba nyíló világos, száraz

butorozott szobát keres

A szükséges berendezés minden szobában 3-3 ágy matraccal (ágyneműről a bentlakók gondoskodnak), asztalok, székek, szekrények.

A kiszolgálást, takarítást, télen a megfelelő fűtést is, a lakásadó végzi.

A diákok lakásáért s az adandó szolgáltatásokért illő bért fizetünk.

Akinek két megfelelő szobája van, szíveskedjék írásbeli ajánlatot küldeni a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalába.

7008

KRIVAJA VODNA ZADRUGA B.-TOPOLA

Broj 37/1928.

OGLAS

Krivaja Vodna Zadruga u Bačkoj Topoli na osnovu rešenja odborske sednice od 10. jula 1928 godine ovim raspisuje ofertalnu licitaciju u predmetu izrade tehničkog nacrtá (snimanje kanala) radi čišćenja, na sekciji Feketić—Srbobran u dužini od 17 km.

Pozivaju se reflektanti da svoje propisno taksirane ponude dostave na adresu predsednika zadruge Milovana Mijatov iz Pačira najdalje do 26. jula t. g. jer posle prispela ponude neće se uzimati u obzir.

Kaucija od 10% predračunske sume ima se položiti pre početka licitacije u gotovom ili pak u vrednosnim papirima na ruke predsednika zadruge.

Bliži uvjeti licitacije mogu se saznati kod predsednika ili pak sekretara zadruge svakoga dana.

U B.-Topoli, 10 jula 1928 godine.

Milan Mostarski s. r. sekretar 6993
Milovan Mijatov s. r. predsednik

MEGHIVÓ

Az Első Bajmoki Takarékpénztár R. T. felszámolás alatt 1928 július 29-én délután 2 órakor, határozatképtelenség esetén az alapszabályok 14. §-a értelmében augusztus 5-én ugyancsak délután 2 órakor a Lutz János-féle vendéglőben tartandó

közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Egy jegyzőkönyvvezető és a jegyzőkönyvet bítelesítő 3 részvényes kijelölése.

2. A felszámoló- és felügyelőbizottság jelentése.

3. A mérleg előterjesztése.

4. A felszámoló- és felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.

5. Határozathozatal a mérlegszerinti vagyon mékenti felosztásáról, az intézet könyvnek elhelyezéséről és a cég törléséről.

Felszámolási mérleg.

Vagyon: Kézpénz 17.048.09. — Teher: Betétek 1347.10. Be nem váltott részvények 11.325.— Résztvényesek rendelkezésére álló összeg 4375.99 dinár.

6997

A felszámoló bizottság.

Felhívás!

Közhirre teszem, hogy Weber József és fiai gakovói vegyesáru üzletét 1928 augusztus 1-én átveszem, felhivok mindenkit, akinek a cég tartozik, hogy azt nálam legkésőbb augusztus 1-éig jelentse be, mert a később bejelentett igények nem lesznek kielégítve.

Mendler György,
Gakovó

6921

ÓVÁS

Naptárárusítók figyelmébe

A naptárárusítókat ügynökök keresik fel, akik idegenben készült és itt csak megfelelt naptárakat kínálnak eladásra.

Figyelmeztetjük a naptárárusítókat, hogy ne hagyják magukat félrevezetni. Külföldön készült naptárakat az országba nem szabad behozni és nem szabad árusítani. Az a naptárárusító, aki a külföldön készült és belföldön megfelelt naptárakat hoz forgalomba, könnyen kerülhet kellemetlen helyzetbe a hatóságokkal szemben.

A kereskedőnek ugyanis épen elég kellemtelensége van, elég zaklatásban van része, még ha legjobban vigyáz is, minek vállalja az elkobzás, birságolás, letartóztatás veszedelmét, amikor arra semmi szükség nincs.

Belföldön is készülnek ugy magyar, mint német naptárak.

A Minerva naptárak 1929-re

is idejében megjelennek s ezek árusítása nyugodt és biztos keresetet jelent.

A közönség megismerte, megszerette, s keresi a Minerva naptárakat.

Az 1929-es esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Vajdasági Magyar Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szive Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Kis Naptár

Mi a Minerva naptárak előnye minden más naptár felett:

1.

Olcsóbbak, mint a többi naptárak.

2.

Tartalmasabbak, vaskosabbak, mint a többi naptárak.

3.

Kiállításuk csinos, tetszetős, művészi.

4.

Szerkesztésük gondos.

5.

Minden naptár más-más szövegű.

6.

Igen sok és szép kép van benne.

7.

Tartalmuk élvezetes, tanulságos.

8.

A benne foglalt adatok pontosak. Minden más naptárkiadó kivágja és lenyomatja a tavalyi Minerva naptárak vásári adatait. Mi minden évben revidáljuk az adatokat.

9.

Minden naptárhoz ingyen regénymelléklet van hozzáfüzve.

10.

A naptár részben a római katolikus, protestáns és görögkeleti ünnepeken kívül a nemzeti ünnepek és a holdtölte is vörös betűkkel van feltüntetve.

Aki naptárárusítással foglalkozni akar, kérjen tőlünk árajánlatot:

Minerva-nyomda r. t.
Subotica

Borotvák, ollók különleges „Četri keca“ gyártmányok
Molnár István műköszöruősnél kaphatók
Subotica, B. Sudarevičeva 26

SAVET GRADA SENTE.

Broj: 7949/adm. 1928.

OGLAS

Grad Senta potrebuje 90 vagona, slovom: devedeset vagona drva á 10.000 kgr. za gorivo. Kupuju se samo prvoklasne suve bukove cepanice, bez panjeva i truleži, sa najviše 5% oblica.

Drvo se kupuje postavno želj. stanica ili obala Tise u Senti. Svo kupljeno drvo, ima da se doveze i preda gradu Senti, najkasnije do 15. septembra 1928.

Pravilno istavljene pismene, zapečacene ponude, imaju se podneti Senatu grada Sente, najkasnije do 25. jula 1928. god. 13 časova. Kasnije prispela ponude neće se uzeti u obzir.

Biljegovinu, pristojbe, kao i sve ostale troškove snosi prodavalac drva.

Senta, 3. jula 1928. god.

*

Hirdetmény

Senta város tanácsa közhírré teszi, hogy a vároznak 90 vagon á 10.000 kgr. tűzifa beszerzése szükséges. A fa egészséges, rothadt és csomómentes elsőrendű bükk hasábfá legyen, legfeljebb csak 5% dorong fával.

Az átvétel a szentai vasut, vagy a tiszai hajó állomásnál történik.

Az összes 90 vagon tűzifát legkésőbb f. évi szeptember hó 15-ig köteles a vállalkozó leszállítani.

A szabályszerűen felszerelt zárt írásbeli ajánlatok Senta város Tanácsához legkésőbb f. évi július hó 25-én 13 óráig beküldendők. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bélyegilleték és egyéb költségeket a vállalkozó tartozik fizetni.

Szenta, 1928. évi július hó 3-án.

Nečitljiv potpis

gradonačelnik.

6920

Nečitljiv potpis

ekon. savetnik.

6 személyes a'rosz **6**
szalvétával, fehér
finom lenvászonból

izlésesen előrajzolva **csak 160 din.** Utánvétellel
bérmentve szállítja:

Leopold Sámuel, Senta
Modern előnyomda-berendezési gyára 946

Valódi

amerikai manilla,

valamint kenderkéveköttő-, továbbá gabonás-, lisztes- és korpászsák-, vízmentes ponyva-, kerti- és tűzoltótömlő- és zsinagáru-szükségletét legolcsóbban

Weitzenfeld és Társa

cégnél Subotica, I., Cara Dušana ulica 1 fedezheti.

Interurban telefon 192

Kérjen árajánlatot! Kérjen árajánlatot!

A vajdasági magyar költészet java termését gyűjti egybe a most megjelent

KÉVE

Vajdasági költők anthológiája 1928

Ambrus Balázs, Csuka Zoltán, Debreceai József, Fekete Lajos, Ferenczy György, Földi Ilonka, F. Galambos Margit, Gergely Boriska, Haraszi Sándor, Kovács Antal, Mikes Flóris, Somogyi Pál, Szentelky Kornél és Tamás István

Á r a

40
dinár

Megrendelhető a Bácsmegeyi Napló könyvosztályánál
Subotica, Zmaj Jovin trg 3

Nyári uri divat különlegességek **Vukovics Gerő** Subotica

Habig, Borsalino és Panizza-kalapok. L. B. O. uri és női harisnyák egyedüli lerakata. Férfi lehneműek mérték szerint is. Fürdőkosztümök, nyakkendők dus választékban. — Szolid árak

PIRETRIN

Kiirtja

a poloskákat, bolhákat, legyeket, csóányo at, hangyákat, molyokat és egyáltalán minden férget a háztartásban, gazdaságban és kertészetben, szőlőföldeken, állatokon stb. — Utasításokat díjtalanul küld: Piretrin d. d., Zagreb, B-cesta 35

Most van alkalma az államnyelvet könnyen megtanulni

Megjelent a legmodernebb rendszerű szerb-magyar nyelvkönyv. Irta Vujkovic Marica. Ára 30 din. Portóra 2 dinárt küldjön. Szállítja: MINERVA R. T. könyvosztály

Olcso árak Olcso árak
Divatos Izléses
Tartós Elegáns

Stessburger
DIVA TOPO KÜLÖNLEGESSEGEI

Allandó nagy raktár a legmodernebb saját készítésű cipőkből
Külön mértékosztály

Subotica, Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

KUGLI GÖLYÖK
billiárdgolyó, mandmorgu-nmi, Lignum sancium golyók
70 din ártól 150 dináig
üzv. Gerber Jakabnéál Subotica
B. Sudarevičeva ul. 32

Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe !!

Legjobb és legolcsóbb kenyérbeszerzési forrás!

Buzáért becserélek
kenyeret és lisztet

ŠIBALIĆ ILLÉS

KENYÉRGYÁRA

SUBOTICA, PET. OBRADSKA UL. 12

6139

Tővényesen védett

CHAMPAGNE-LIMONADENK,

a vezető alkoholmentes ital kizárólagos gyártási jogát (licencet) kiadjuk Jugoszlávia minden nagyobb város részére. Érdeklődők forduljanak

PRVA FRANCUSKO-JUGOSLAVENSKA FABRIKA SAMPAJ LIMUNADE

cimre, Beograd, Hercagovačka ul. 6.
6877 Telefon 45-96

Utazóknak

könnyen eladható, jólismert cikk eladásával

nagy mellékkeresetet nyújtunk

Előnyben részesülnek, akik falusi fűszer- és vegyeskereskedéseket, rövid áruüzleteket, könyv- és papirkereskedéseket látogatnak. Ajánlatok „Mellékkereset” jellege alatt a kiadóba küldendők

676

Nem nagyít az, aki azt állítja: Legtöbb bacillust a Légy szállítja.

Szennyes csatornákból, istállókból és bacillustömegekkel fertőzött egyéb helyekről éhesen repül a légy asztalunkra. Lábai, amelyekkel eledelünkön végigsétál, szinte elrothadnak a piszoktól és a bacillusoktól. Vajjon jóízűen és szívesen fogyasztjuk-e el azt az eledelt, melyet a bacillusokkal megrakott rovar beszennyezett? Ne tőrjünk, hogy asztalunkon az élet e szeméthordói mindennapi vendégek legyenek, pusztítsuk el a legyeket Flit-tel.

Flitelés percek alatt megtisztítja otthonunkat a kórokozó legyek, szúnyogok, darazsak, poloskák, svábbogarak, hangyák, bolhák és tetvek tömegétől. A Flit kifürkészi azokat a legelejettebb zugokat, ahol a rovarok búvóhelyeiken tenyésznek és ott elpusztítja petéiket. Flitelés megöli a molyokat és lárváikat, amelyek lyukat rágának a szövetekbe. Flit megóvja a ruhaneműeket. Használata könnyű. Nem hagy foltot. Világhíru tudósok tökéletesítették a Flit rovarirtót. Biztos pusztulást hoz a rovarokra, de teljesen ártalmatlan emberre és háziállatra. Mindenütt kapható.

Elpusztulnak: legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak eredeti, plombált Flit-kannát fogadjunk el!

Főlevegat Jugoszlávia részére:
Jugoszlávial Standard Oil Co. Belgrad

Elsőrendü gőzt bükkfából nyugágy

beakasztós lábartóval, a támasztó keret átcsapódását gátló bevágással, kartámlával, valódi vitorlavászonnal

140.-
dinár

Barzel-nél, Subotica

6988

Akar Ön jó és olcsó könyvet?

Akkor fáradjon be a „Bácsmegyei Napló” könyvosztályába, ahol a legmagasabb igényeket is kielégítik

JULIO BERGER nagy nyári engedménye!

Értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy a Mamuzić An' al-féle csődtömeget, mely tudvalevően a legfinomabb minőségű áruból áll, olcsón megvásároltam és így módomban van mélyen a rendes kereskedői beszerzési áron alul

szöveteket,
fouillardokat,
crep de chineket,
fehérvásznakat, zephireket stb.

a nagyközönség rendelkezésére bocsátani.

Hogy a nagyérdemü közönség gyűjtőszövetvényének is eleget tegyek, minden 20 dinár bevásárlás után egy AMICIA bélyeget is adok.

JULIO BERGER

(a Mamuzić Antal-féle kézműárkereskedés helyén)
Subotica, Karadjordjev trg

6304

Szeresse a pénzt és gyűjtsön AMICIA-bélyeget!

Siessen a gyűjtéssel! Julius hó 25.-én lesznek az első húzások. minden megtelt iv készpénzt nyer!

LIFKA KERT-MOZI

Péntektől vasárnapig Suderman-premier!
Párisban és Berlinben készült luxusfilm!

A PLETYKA
(Ihr gute Rui)

Suderman hasonló szindarabja után. Főszereplők:
LOTTE NEUMAN
Hans Mierendorf, Leon Barry

A film kísérő zenéje: katonazenekarral. Berlini „Norma” fantázia. Duber, „Fekete dominó”. Mayerber „Dinorah árnyéktánc”. Mascani „Paraszttobozás”.
Rendes helyérek! Dohányzás engedélyezve!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapon és ünnepnapokon kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérve megkérjük a hirdetőket, hogy a hirdetésük mellé a szükséges díjat mindig mellékeljék.

K O C S I K

100 kubikosmunkás lóré hányásra felvétetnek

A munka július hó 15-én kezdődik, a napár 11 dinár, bélyeglevonás nincs, csak betegséggépző. Ugyanott

100 kubikosmunkás lóré hányásra felvétetnek

Jelentkezni lehet:

Hauer Józsefnél, Szentán

VÁROSI MOZI

Péntek - Vasárnap
A világ legjobb filmjeinek lejtása

VIRRADAT

Hermann Suderman regénye után - Főszereplők:
JANET GAYNOR és GEORGE O'BRIEN
Rendezte: MURNAU

Ezenkívül közkívánatra

Sok fizetés, kevés munka

Az új hivatalnokok
Vigiltek tele temperamentummal, türelmet és szerémmel.
Főszereplők: MARY BRIAN és CHARLES ROGERS
Előadások kezdete délután 6 és este 9 órakor, vasárnap 4, 6 és 9 órakor. A terem kellemesen hűtve van. Hűvösebb mint a szabadban

Ha KÖNYVSZAKERTŐRE lesz szüksége írjon Borbély L. Novisad, postafiók 75 címre

HÁZASSÁG

Házasságot előkelő körökben diszkrétan közvetít Amor házasságközvetítő iroda, Temesvár (Románia), Kossuth Lajos u. 21. 6033

FOGLALKOZÁS

Okleveles óvónő állást keres mint nevelőnő, esetleg társalkodónő. Beszél magyarul, németül, keveset horvátul. Cim: Erdős Barnabás, Murska Sobota. 6914

1000 dinár heti kereset

hölgyek és urak részére, akik könnyen eladható szükségleti cikk eladását vállalják. Kérjen ismertetést. M. Marx. Odžaci. 6890

Mindenes bejárónót keres Spitzer festő, Strosmajerova ul. 8. (Huspiac). 7001

Francia nyelv tanítására keresek 7 éves kisleány részére heti 3-4 órára nyelvtanárként. Cim a kiadóban. 7003

Jobb házból való fiu tanoncnak felvétetik, Laza Konstantinović Szubotica, Senoe ulica 32. fűszer és csemegekereskedés. 7005

Palicson Nagy Sándor uriszabó a Vermes Béla vállalatnál elvállal mindenmü, a szabás szakmába vágó munkát. 6936

Javítóvizágakra megbízhatóan előkészít komoly jogász. Cim a kiadóban. 6908

Uridivat- és rövidáru-üzletben teljes szakképzett séggel bíró segítők és kiszolgáló leányok jó fizetéssel állandó alkalmazás nyerne. Kirakattrendezéshez érték előnyben. Ajánlatokat: Radio Reklam Jugoslaviya, Subotica 493 szám jellegére továbbít. 6931

Gyakornoknő irodai munkára, lehetőleg szerb-horvát vagy német nyelvtudással július 15-ikére felvétetik. Ajánlatok: Gyáriüzem jellegére a kiadóba küldendők. 6945

Levelezőt és levelezőnőt keresünk. Ajánlatok a fizetési igény és nyelvismeret feltüntetésével Braća Hirschenhauser, Vel. Kikinda küldendők. 6951

Fiatl cukrászsegéd azonnali belépésre állást keres. Lukinich László, Konak (Banat). 6969

Fräulein, intelligens, solid, sucht Stelle als Erziehlerin per sofort. Anträge an Anitta Sparhekl Vukovar, Zmajeva ulica 5. 6919

Idősebb kisasszonyt keresek 13 éves leánynom mellé kézimunka tudással. aki a háztartásban is segítkezne. Fényképes ajánlatokat a fizetés megjelöléssel kérek Solyom György, Vel. Beckerek. 6962

Eladom elköltözés miatt cipőüzletem Srbobran legszébb helyén. Az üzlet kitűnően megy, fejlődésképes. Felvilágosítással szolgál a tulajdonos Milan Pridroski Srbobran Bačka. 6964

Főmólnár, 27 éves, kis családdal, szorgalmas szakember, nagyobb malomba almólnárnak is elmegy, bármikori belépésre állást keres. Nagy sívó József, főmólnár, Padej (Banat). 6982

Diákokat, javítóvizágakra előkészít számtanból, franciá és német nyelvből ugyalsó, mint felsőbb osztályokat felső kereskedelmi iskolai tanár. Cim Jugovića 8. 6978

Gyógyszerész 2 évi gyakorlatl állást keres augusztus 15-től. Beszél németül, magyarul és szerbül. Ajánlatokat: Külföldi diploma jellegére a kiadóhivatalba kérek. 6965

Péksegédet két éves gyakorlatl keresek. Kollár pékmester, Bajsa. 6906

Irodamba intelligens fiatal kezdő 1-2 egyént felveszek azonnalra, kinek az inkasso fedezésére némi készpénz kauciójuk van. Peić Agentura, Subotica, Cara Dušana ul. 5. 3959

Fodrászt vagy fodrásznőt, jó munkaeört mielőbbi belépésre felveszek. Gyermán Pál hölgyfodrász Veliki Beckerek. 6827

Csoporttanítást vállal képzett zongoratanárnő rendkívül olcsón. Gyakorlás díjtalan. Cim a kiadóban. 6892

Molnársegédek és malmunkásokat felvesz a Margit gőzmalom, Subotica. 6867

Urasági inas, több éves bizonyítvánnyal állást keres. Vidékre is elmegy. Cim a kiadóban. 6863

Fiatl fodrászsegéd felvétetik. Szkala fodrász, Vilsonova ul. 30. 6927

Házvezetőnőnek idősebb hölgyhöz vagy urhoz elmenne több nyelvet beszélő, intelligens, gyakorlatl bíró nő. Ajánlatokat Schmolka hirdetőiroda, Novisad továbbít. 6918

Megbízható nő, aki mosodában alkalmazásban volt, üzletvezetőnek kerestetik. Cim a kiadóban. 6911

Kiutóleány, 14-15 éves, azonnal felvétetik. Paja Kujundžića 126. 6937

32 éves, intelligens, kereskedelmileg képzett

kereskedő

hat éven át önálló üzlettel, az egész SHS. területen legjobban bevezetve, szerb-horvát, német és magyar nyelvismerettel, megfelelő

állást keres bármely szakmában mint utazó, képviselő vagy üzletvezető. Szíves megkereséseket, Margit 231* jelleg alatt a Jugosl. Rudolf Mosse A. D. Beograd továbbít

Felsőgallai mész

BECSINI

portlandcement

és mindenfélé

építési anyag

a legolcsóbban szerzhetho

Illegenn Károly-nál

I. kör, Sokolska ulica 17
Telefon: 660 6468

ABLAKÜVEGET

ablaküveget, calszott üveget, saját gyártmányt ajánl

Drag. Otradović, Beograd
Kr. Milana 31. (Uroševa Pivnica)
Telefon 31-98 4583

Perfekt szerb-német

gyors- és gépirónót

keres

noviszádi gyárvállalat lehetőleg azonnali belépésre. Ajánlatokat „Gyárvállalat” jellegre Schmolka hirdetőiroda Novisad, Jevrejka ul. 7 továbbít 6917

Fogorvosok

és laboratóriumok

részére

Dental-gipsz

kapható

Körösi Géza cégnél

Rud'c ul. Telefon 5-13

Rendőnök is alkalmas

4-6 szobás

lakást keresek

belvárosban novemberre. Cimeket a kiadóba „Rendes lakó” jellegre kérem leadni 6 95

FIGYELM!

Az utazó-közönség figyelmét tisztelt lelvimom mosóépült, teljesen új kávéházam és szálloda, mely Stariceban a vasúti állomással szemben van. A Mlő-féle

„Hotel Vojrodina”

nevezetes arról, hogy tiszta, tényleges és olcsó! Utazóknak kedvezmény! Roggeli, ebéd, vacsora és szoba csak 55 dinár. - A szálloda fürdőszobával és központi fűtéssel van ellátva. Pontos kiszolgálás. Beszélünk szerbül, magyarul és németül. - Az utazóközönség szíves támogatásátéri Mlő Lajos, tulajdonos

Tüzipát

bükkhasáb franko, bármely állomásra legolcsóbb napi ában szállít

„KOMERCIAL”

Trgevača Agentura Subotica, Karadžićeva ul. 10 Tel. 109

1-a angol

Teveször-szij

Balata-szij

Bőr-gépszijak

jutányos áron kaphatók

KEMÉNY GYULA

műszaki cégnél

SUBOTICA TELEFON 29

Elsőrendű meszet,

beocsini portlandcemen, alab.

gipszet,

száraz, pormentes

BUKFFASZENET,

pécsi kovácszenet, 1-a aprított

bükkfát ajánl

Révai Adolf, Subotica

Sokolska ul. 2 Tel. 551

Az eredeti

Perinum

fenyő-sósorszesz

elefántfejvédvegyel a valódi

A kávé akkor jó

ha friss!

Sugár Manó

cégnél minden 20 dinár után 1 Amicia bélyeg jár

Somborban

a Bácsmegyei Napló részére

hirdetéseket

Dr. Szántó Miklós

Apatini ut 46. vesz fel.

Telefonszám 341.

Pálinkás depot

a város legforgalmasabb helyén más elfoglaltság miatt eladó

esetleg „lično pravoval” társ kerestetik

Ajánlatokat Rud'c Reklam Jugoslavia Subotica postafiók 48 továbbít

VÉTEL-ELADÁS

Abrichter (egyengető gyalu) Kirchner gyártmány és egy drb 4 HP villanymotor használt állapotban, eladó Bori Béla lakatosnál, 6985

Irógépet, keveset használtat, de jókarban levőt megvételre keresek. Cim a kiadóban. Ugyanott egy kisebb stráfkocsi kerestetik. 6987

Bánátban, Kikindától fél óra vonattal, 15 méter buzát termelt 343 hold víz-és szikmentes elsőrendű fekete réti szántó egészben vagy részben épületekkel holdanként 7000 dinárért eladó. Csak vevőkkel tárgyal Gavanski Milos, Subotica, Kralja Petra Park 7. 6984

Bácskai függő elevátor 54 colos cséplőhöz eladó. Agrikultura, Sombor. 6989

Vennék olcsó, használt Ford-autót. Ajánlatokat árjelöléssel kérek Weisz Jenő fakereskedő, Mokrin. 6996

150 hold birtokom tanyával eladó szubotici határban. 60 hold földem tanyával szubotici határban eladó. 40 hold földem tanyával szubotici határban eladó. 30 hold földem szubotici határban tanyával eladó. 15 hold földem tanyával szubotici határban eladó. Kisebb nagyobb tételekben tanyákkal szubotici határban bérbe adandók, Baka ügynökség. 7004

Bizományba átadott modern háló, ebédő, előszoba és konyhaberendezés és egyéb háztartási dolgok jutányosan eladók. Cim megtudható Lang agenturában. 6611

Billiárd fordítható teljesen ujonnan felszerelve eladó Cim Molnár könyvkereskedés, Szenta. 6875

Jégszekrényt, nagyobb, kétajtósat, megvételre keresek. Körösi Géza, Rudic ul. Telefon 513. 6907

Benz autóalváz, 20 HP motorttal, sebességváltóval, differenciállal, 5000 dinárért eladó. Csiszár részöntőde. Miloš Obilićeva ul. 6930

Minden nap friss Joghurt kapható Trišić Todor, tejcarnokában Strosmajerova 22. (halpiac). 6933

Használt gyalupadokat és asztaloszerszámokat veszek. Sipos butorasztales, Sencanski put 3. Ugyanott tanulók felvétetnek. 6929

Használt ablakok, ajtók, épületbontásból kikerült, kifogástalan állapotban, olcsón eladók. Sipos butorasztales, Sencanski put 3. 6930

KÜLÖNFÉLE

Közvetítjük a legrövidebb idő alatt az engedélyek minden fajtáját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékímérés stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9. 7006

Ujoncok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrovidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Szubotica, Aleksandrova ulica 9. 7006

Patkanin patkányirtószer doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszertárban és drogeriában, továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veliki Beckereken. Szubotican Hercl drogeria és Kurtes Milos kereskedésében.

A dohányzás teljes vagy részleges leszokására orvosok által ajánlott Afuma pasztillák a legjobban beváltak. Dobozonként 30 dinár. Készíti Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. 5190

Egyszobás lakás mellékkellyiségekkel július 15-ére kiadó. Érdeklődni Vilsonova ul. 44., cukrászdában. 6960

Szoba-konyhas lakás üresen kiadó. Ugyanott egy uccai és udvari butorozott szoba is kiadó. Hadžićeva ul. 4. 6801

Apróhirdetések Szubotican az Aleksandrova utcán a Pressburger-féle üzletben, a Manojlovićeva utcán a Rádió-Reklam irodájában. Novisadon, Szomborban, Szentán, Veliki Beckereken ottani fiókkiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

Családi házak olcsón kiadó. Közvetítők pénzkölcsönöket olcsó kamattal. Baka ügynökség.

Egy háromszobás, egy két-szobás lakás azonnal kiadó Baka ügynökség, főposta mellett. 6794

Majsi uton 65 kapa szálló terméssel együtt kiadó és azonnal átvehető. Sokolska ulica 11. 6509

Istálló fészerezéssel együtt kiadó. Cim a kiadóban. 6738

Lakások Palicson, fenyvesek sorában azonnal kiadó. Bövebbet Földes, ruhaüzlet. 6724

Ha állatait, szárnyasait vesztől és betegségekől meg akarja óvni, adjon nekik 2-szer hetenként Nutrint. Kapható szaküzletekben. Postai szétküldés - Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. 5190